

BUDAPESTI NAPLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
József-körút 18.

Főszerkesztő:
VÉSEI JÓZSEF.

Felolvasó szerkesztő:
BRAUN SÁNDOR. A SZERKESZTŐSÉG.

Egész évre 28 k., (14), 1/2 évre 14 k., (7), 1/4 évre
7 k., (3.50), egy hónapra 2 k. 40 fillér, (1.20 frt).
Egyes szám Budapesten 8, vidéken 10 fillér.

Az új angol hadsereg.

Budapest, március 10.

(C.) Még nincsen vége az angol-boer háborúnak. Hihetetlen daccal, csodálatos ügyességgel, tántoríthatatlan kitartással folytatja egy maroknyi boer paraszt a háborút, egy éppoly kegyetlen, mint gőgös és önző világhatalom ellen. Ennek a háborúnak pedig, mely számtalan derék, dolgos családot elpusztított, mely egy óriási népvagyont elnyelt és egy hősi emberfaj büszke függetlenségét megsemmisíti, mégis van egy szép magasztos következménye: a brutális ököljog által lenyűgözött világba sugárzik még egyszer az ideális önfeláldozás fénye. Mintha a gondviselés a boerok reménytelen küzdelmével akart volna bennünket emlékeztetni arra, hogy nincs nagyobb kincs egy nép önbecsülésénél, hogy nincs nagyobb veszély a függetlenség elvesztésénél és hogy egy háboruban nem mindig az diadalmaskodik, aki győz, hanem megeshetik az is, hogy a világhódolat a legyőzött felé hajlik, nemcsak azért, mert övé az igazság, hanem azért is, mert romlásában is még mindig magasabban állt, mint legyőzője.

Természetes, hogy az angolok jelenleg a délafrikai háborúnak ezzel az oldalával nem foglalkoznak. Igyekezetük oda irányul, hogy a veszedelmes vállalkozást minél hamarabb befejezzék és nyereségét besöpörjék. Csak hogy a legegyszerűbb angolfej is belátja időközben, hogy az az eszköz, melynek segítségével ezt az üzletet Anglia megcsinálta, ez egyszer semmiesetre nem vált be és hasonló, kilátásban levő üzletekre aligha használható. Sejtja a legegyszerűbb citybeli gyapjukereskedő is, hogy csak kevés hiányzott és az egész brit világhatalom lealázva hátrált volna meg a délafrikai parasztnép előtt. Hogy tényleg nem úgy tör-

tént, az nem annyira az angol hadsereg érdemének, mint ellenfele hibáinak köszönhető. Ha pedig a hadsereg rossz, akkor más, jobbat kell szerveznünk. Tehát rajta, gondolja a praktikus angol, és Brodrick ur, az angol hadügyi hivatal államtitkára, betervezte már az alsóházban a hadsereg újjászervezésének tervét.

Ami ebben a tervben a legfeltűnőbb, az az, hogy az angol még most sem gondol arra, hogy a hadsereg kiegészítésére vonatkozó eddigi módot megváltoztassa; most sem jut eszébe az általános védőképesség behozatalához csatlakozni. Ez a többi európai hatalom katonai szervezetében meggyökerezett rendszer egy részét az „egyenlő jog, egyenlő kötelesség” elvén alapul, másrészt pedig, az európai szakutódok meggyőződése szerint, az egyetlen mód: egy hatalmas, a védelemre, mint a támadásra egyaránt alkalmas és a mellett lehetőleg olcsó hadsereg szervezésére. Az angol gentleman nem úgy gondolkozik, nemcsak azért, mert nem katonai szakember, hanem főleg azért, mert kereskedelmi szakember. Ő egyszerűen kalkulál. A hadsereg eddig megfelelt, mert támadástól alig kellett félnem, üzleti vállalataimnál pedig csak inferior ellenségekkel volt dolgom, akiket részben lelőttem, részben pedig pénzeszsákkal vertem le. Most már üzletlem kiterjedése folytán más képen áll a dolog. Jövőben nemcsak szegény vademberekkel, hanem európai fajú nemzetekkel is akadhat dolgom, sőt valószínű, hogy ma-holnap egy rendes, katonailag a legmodernebb módon szervezett európai nagyhatalommal is összeütközhetem. Ez esetben jelenlegi hadseregem, mely a kis boer népnek sem imponált, számba nem jöhet. Üzlettemmel kudarcot vallok. Tehát jobban szervezett hadseregre van szükségem;

létesíteni is fogom, de azért szó sincs róla, hogy én magam puskát viseljek. Lehet az ember kereskedő, lehet katona, az egyik pálya hasznos, a másik csak becsület. Mind a két pályán egyszerre szolgálhat teljesen lehetetlen, inkább tehát a régi foglalkozásom mellett maradok, fizetem katonáimat, mint más üzlettemben a szolgálókat fizeti, de az eddiginél sokkal több és sokkal ügyesebb katonákat tartok. Ez drága mulatság ugyan, de üzletem megkívánja és ezzel punktom.

Tehát Angolország átszervezi hadseregét. Nézzük csak, mit nyerhet az újjászervezésével és milyen kilátás van arra, hogy hódító szerepét, melyet újabb időben magának vindikált, megerősített hadereje segítségével szerencsésen folytathassa. Mindenekelőtt szükséges, hogy egy pillanatra az angol hadsereg jelenlegi szervezetével és képességével foglalkozzunk:

A jelenleg még érvényben álló szervezés szerint Angolországban egy külföldi háborúban 157,863 rendes katona, 78,839 tartalékos és 29,996 milic-katona áll rendelkezésre, összesen tehát 266,698 ember. E számba az Indiában álló csapatok nincsenek bevéve. A saját országának védelmezésére még ezenkívül 110,960 milic-katona, 10,207 Yeomanry és 231,624 volunters készenlétben van, úgy, hogy az angol hadsereg háborúban — Indián kívül — 538,316 emberre rug. A rendes csapatoknak béke idején magasabb harcászati köteleke nincsen; mozgósítás esetén pedig három hadtestet és 4 lovassági dandárt alkotnak.

A fentiekből kitűnik, hogy az angol hadsereg eddig is meglehetősen jelentékeny tényező volt, mely mindenestre alkalmas tulajdonképpen feladatának teljesítésére, tudniillik az ország védelmezésére és a messze gyarmatok-

REGÉNY.

A rajongók.

— REGÉNY —

Írta: STEPNJÁK.

(94)

Andrej, józan s kevésbé szenvedélyes létere, már ösztönyszerűleg is gondosan került mindent, ami csökkenthette erejét s megnehezítette neki a teljes önuralmat. Előre látta, hogy mibe kerül majd a bucsuzás Taniától s egy ideig az járt a fejében, hogy megizeni neki, hogy egyáltalán el sem jön. Jobb mindkettőjüknek, ha elkerüljük a bucsujelenetet. Meg volt róla győződve, hogy Tania megérti és megbocsátja neki. Az utolsó pillanatban mégis csak engedett. Maga elé varázsolta kétségbeesett fájdalomát, ha már nem lesz alkalma Taniát látni. S nem kérte őt Tania, hogy jöjjön? Különben is kár annyira túlvátozottnak lennie. Látni akarja, látnia kell még egyszer azt az arcot, hallania azt a hangot. Mindketten jól tudták, hogy az elháríthatatlan ellen nincs segítség. Nem fogják egymást céltalanul kinézni. A maga részéről legalább elhatározta, hogy lehetőleg nyugodt marad.

Talán ez okozta arcának szokatlanul merev, zárkózott kifejezését, mikor három nappal a gyűlésen történt találkozásuk után benyitott Taniahoz.

Dél volt.

Tania eléje sietett, — hanem amint meglátta arcának megkövült hidegségét, rémületen hőkent vissza. De hát mit érdekel ez őt! A következő pillanatban ráborult s igyekezett szerető tekintetével szétosztatni a bánat felhőit homlokán.

— Miért nem jöttél tegnap, vagy tegnapelőtt? — szólt szeliden. Azt hittem, hogy jössz. Nem kellett volna olyan nagyon vigyáznod magadra ez egyszer... tette hozzá nem minden szemrehányás nélkül.

Önkéntlenül jött ajkára a szó, annyira fájt neki, hogy Andrej ennyire elhanyagolja utolsó kívánságát.

Andrej megrázta a fejét s nyugodtan jegyezte meg, hogy nem túlvátozottság volt, ami távol tartotta.

Rosszul esett Andrejnek, hogy Tania ilyen értelmezést ad eljárásának. De minek világosítsa fel? Minek beszéljen neki küzdelmeiről?

— Talán az ügyed miatt nem jöhettél? találhatta Tania.

Hallgatva bólintott.

Tania ebből megtudta, hogy a dolog végét járja, s hogy ez a legutolsó találkozásuk; lehorogasztá fejét. Megjegyzése az volt Andrejnek, ami a kis lökés vágányon álló kocsinak. A merénylőtről kezdett beszélni.

— Már mindent elintéztünk, — szólt — az egész oly jól van kiszámítva, hogy balsikerről szó sem lehet.

S még sokáig nyagatta ezt a kérdést, mintha csak ez volna a legvidékebb tárgy mindkettőjüknek. Belement a terv legfinomabb részleteibe, elmondta, hogyan fogják áttörni a kék sűrű falát, amelyek minden oldalról körülfogják a cár sétáló helyét; hogyan marad ő maga az utolsó pillanatig rejtve, elmondta az apró fortélyokat, amelyekkel a kékmet kijátszák.

Tania félrehúzódott s tágra nyílt szemmel hallgatta. Dehogy hallgatta azt a mesét, csak nézte csodálkozva. S mennél tovább jutott Andrej körülményes elbeszélésében, annál jobban nőtt csodálkozása. Minek mesélte mindezt? Őt magát bizonyára untatta: hangja száraz, egyhangú, arca hideg és közömbös. Nem! ez nem az ő Andreja. Ez az ember idegen.

— Kicsérélték, más embert faragtak belőle! kiáltá befelé s szavai mindmegannyi kalapácsütésként hullottak szívére.

Egy szerető szó, egy pillantás sem! És ez az utolsó találkozás mielőtt ilyen szerelem után, mint az övék volt — örökre elbucsuznak!

— Igen, kicsérélték, ellopták! Ez nem az én Andrejem... Az enyém más ember volt... ismételtette magában száraz ajkát harapva. Könnyeit lenyelte; félt hogy leroskad terhök alatt.

Andrej elbeszélése és magyarázatai bosszantották. Amikor azokról az ügyes cselekedésekről kezdett beszélni, elfogyott a türelme.

— Ordög vigye a cárodát, a cselekedéseidet és őrszemeidet! — tört ki belőle szenvedélyesen.

— Tania! — kiáltott fel Andrej kínos meglepetéssel.

Tania homlokát verdeste kétségbeesetten. Kegyetlenség volt tőle így bánni Andrejrel ebben a pillanatban.

— Bocsásd meg! — szólt megragadva kezét s lehajta rá fejét. — Nem tudom mit beszélek!

Nem kelt fel mindjárt, hanem úgy maradt a karfára támasztva fejét. Arcát eltakarta leomló haja. Ajka száraz volt; lehelle szakadozott.

Andrej azt hitte sir, szívét marta ez a látvány, de ugyan mit mondhatott vizsgáztatására? Mit ami nem lenne sekély, lapos, megsértése nagy, bujának? Gyengéden simogatta leomló haját:

Mikor Tania felemelte arcát, látta, hogy nem sirt. Szeme lázas, kiszáradt. Egyideig mereven Andrej szeme közé nézett, majd elfordult tőle kezét tördelve.

Tudta, hogy Andrej indulófélnen van s ha e helyt holtan rogyna is össze, ha a falnak verné kétségbeesésében fejét, egy perc se tartóztatná fel. A kö könyörületesebb nála. Legfeljebb megvetné gyengeségeért, ha szólna!... Minek is jött hát el?... Andrej tényleg fölkel.

han itt is, ott is felmerülő nehézségek le-
küzdésére. E haderő azonban nem elég An-
golország legujabb politikájának támogatására:
a *hódításra*. Azért szükséges a rendes csapa-
tok eddigi létszámát majdnem megkétszerezni,
hogy Angolország képes legyen jövőben egy
külföldi háboruban, hat hadtesttel, és a lovassági
dandárok helyett ugyanannyi lovassági had-
osztályllyal fellépni.

Az 1899—1900. időszakban Angolország
rendes hadibudgetje az anyaországban, a gyar-
matokban és Egyiptomban álló csapatok részére —
Indiát bele nem értve — 20,617.200
font sterlinget tett ki, amely kiadás mellett
7690 tiszt és 170.466 legény tartatott létszám-
ban. Nálunk ugyanebben az időtájtban a
közös hadsereg rendes budgetje 270 millió
koronára rugott, a közös hadsereg létszáma
pedig 14.394 tisztet és 284.652 legényt tett
ki. Látnak tehát, hogy Angolország-
nak eddig sokkal kisebb hadserege majdnem kétszer oly
drága volt, mint a mi közös hadseregünk.
Óriási vagyon tehát az, amit Angolország pol-
gárai évenként eddig is fizettek, hogy az álta-
lános védőkötelességtől felszabadulhassanak és
még nagyobb summák azok, amelyeket jövő-
ben áldozni akarnak, hogy haderejüket a
mostani kiegészítési rendszer mellett meg-
duplázhassák. Ez ellen természetesen nincs
kifogásunk, sőt megértjük teljesen az angolok
álláspontját. Mert az óriási kiadásokkal szem-
ben a bevétel is óriási, miután a nép tul-
nyomó része tehetséget, egész erejét a polgári
pályán érvényesítheti a nélkül, hogy e törek-
vésben katonai kötelezettség által gátolva lenne.

De más kérdés az, vajjon az angol had-
sereg tervezett újjászervezése tényleg a föle
várt gyümölcsöt fogja-e hozni? A szám nagy-
on fontos tényező egy háboruban, de annál
fontosabb ennek a számnak a szelleme és
szakszerű kiképzése. Az angol emberanyag
legalább oly jó, mint más európai állam em-
beranyaga. De az angol katonák hivatásukra
való szakszerű kiképzése eddig csak igen sze-
rény színvonalon állt. Itt mindenesetre lénye-
gesen döntő változásnak kellene történnie.
Ha Angolország elhatározza magát, hogy újjá-
szervezett hadserege intenzív, modern kikép-
zésben is részesüljön, ha e célra hadseregének
béke-állományát állandó harcászati kötelekbe
összevonja, rendes hadgyakorlatokat tart s e célra
a szükséges számú, szakszerűen begyakorlott

tisztikkal bír, akkor újjászervezett hadserege al-
kalmassá lesz az angol nép magasrepülő becsvá-
gyát kielégíteni, ámbár, vagy talán éppen azért,
mert zsoldos-hadsereg. Vége a zsoldosok egy
külföldi háboruban, ahol valamely nemzet nem
léteért, hanem érdekért küzd, inkább alkal-
masak, mint egy népsereg. A zsoldos zsoldért
teljesíti kötelességét, a nép csak egy szent
eszméért áldozza fel magát.

Ha azonban az angolok úgy vélik, hogy
elég pénzt kiszórni és katonákat venni, kül-
lönben pedig a hadsereg kiképzésében min-
den a régi rendszer mellett maradhat, akkor
kár a pénzért.

BELFÖLD.

A munkanélküliek a miniszterelnöknél. A
A munkanélküliek monstre-küldöttsége járt ma dél-
előtt 11 órakor Szöllő Kálmán miniszterelnöknél, hogy
átadják neki azt a memorandumot, mit tegnap esti ér-
tekezletükön szerkesztettek. A küldöttséget gróf Szá-
páry Pál vezette, ki már hetek óta fáradozik a munka-
nélküliek érdekében. Szép szavakkal esetele a
munkanélküliek sanyaru helyzetét s kérte a miniszter-
elnököt, hogy lehetőleg hasson oda, hogy e közgazda-
ságiilag óriási bajok legalább némileg orvosoltassanak.
Segítsen a munkásokon töle telhetőleg a miniszter-
elnök, nehogy a szomorú és hosszú tél után még
szomorubb tavasz következze nekük.

A miniszterelnök átvéve a memorandumokat a
következőkben válaszolt:

Szívesen fogadtam gróf Szápáry Pál felszólítá-
sára önöket itt a dolgozószobámban azért hogy lássák,
hogy élénk érdeklődéssel bírok s megérdeklődéssel vi-
seltelem az önök nehéz állapotait iránt. Tudjuk és önök
is tudják, hogy ennek a jelenlegi állapotnak mi az oka.
A nagy és hirtelen fellendülés a gazdasági élet-
ben, különösen az 1896-iki kiállítás idején beállott és
még azután is mutatkozó nagy és nem is egészen
természetes építkezési kedv sok munkát juttatott a
fővárosi iparosoknak és munkásoknak. Ezt a nagy
fejlődést visszatörődés követte, amint hogy a termé-
szetben is a dagályt az apály s az apályt a dagály
váltja fel. Így beállott a visszaesés és munkahiány. Ezt a
jelenlegi munkahiányt nem okozta sem a kormány,
sem az állam, sem a társadalom. Ez egy szomorú,
de természetes következménye a beállott helyzetnek. Saj-
nálom — mondá — hogy ilyen állapotba jutott a
munkások egy része s átérzem helyzetüket annál is
inkább mivel a becsületet, józan munkást szeretem és
becsülöm, magam is a munka embere vagyok, én is
dolgoztam egész életemben. Egyikünk kézzel, másikunk
értelem erejével dolgozik.

De ne gondolják, hogy aki a fejével dolgozik, az
nem munkása a társadalomnak. Rosszul esik, hogy
munkát jöttek kérni, mert sokkal jobban szereplünk,
ha munkahiány volna. A kormány minden lehető-
elkvet helyzetük megváltoztatásáért. Szól a ke-
reskedelmiügyi miniszter által felállított munka-
követelő intézetről és annak eredményes mű-
ködéséről. Az intézet eddig 22 000 munkást helyezett
el, közülük 4000-et vidékre. Mert nem szabad ám —
folytatja tovább — mindenáron a fővároshoz ragasz-
kodni a vidéken szükségeltető munkaerőket is leg-
alább részben innen kell ledeznii. Ez a természetes
levezetés lesz a kérdésnek egyik megoldása. S a
munkakövetelő intézet mind több és több munkást
helyez el mert újabban már megszűnt a munkaadók
és munkások bizalmatlansága is az intézmény iránt.
Azután szól arról, hogy a munkanélküliek érdekében
megmozdult az egész társadalom, kezdve a koronás
királytól, ki 10 000 koronát küldött a kenyérbárá is.

De önöknek — tudom — nem segítség, önök-
nek munka kell. Az idei budget keretében nagy össze-
szegnek erejű építkezések vannak felvéve, melyeknek
tulnyomó része a fővárosra esik s melyeknek legna-
gyobb részét most a tavaszal megkezdjük. Azután a
kedvező fordulatot is remélni kell. Azt hiszem, a leg-
nehezebb időn már mostek. Most már remélem, köny-
nyebben helyeztük, mivel a jelekből ítélve, nemcsak
az állam, de a magánvállalatok is erre törekzenek.
Amennyire csak lehetséges s a törvény és a helyzet
megengedi, a kormány azon lesz, hogy az elhatáro-
zott és tervezett építkezések által minél több munkás-
két foglalkozást kapjon. Arra azonban kérem önöket
— így végez beszédét — hogy ne hallgassanak
azokra, akik tüntetésekkel és izgatott fellépésekkel
akarnak helyzetükön segíteni, mert minél jobban tisz-
telik a törvényt és a társadalmi rendet, annál köny-
nyebben segíthetnek sorsukon.

Zajos éjenzés követte a miniszterelnök szavait,
mely után a küldöttség elvonult.

A Podmaniczky-párt megalakulása. A belvá-
rosi szabadlevű Podmaniczky-párt vasárnap tartotta
alakuló gyűlését a belvárosi polgári körnek korona-
herceg-utcai helyiségében. A szervezkedő gyűlésen
nagy számmal jelentek meg a belvárosi polgárság
tagjai és a kerület vezértárfiai.

A népes gyűlést Forgó István koronák nyitotta
meg, üdvözlővel a megjelenteket, akik azért tömörül-
nek, hogy a legközelebbi képviselőválasztáson a bel-
városban ismét diadalra juttassák báró Podmaniczky

Frigyes zászlaját. Kimondja határozatilag, hogy a
Podmaniczky-párt ezennel megalakul és elnökül Láng
Lajost, a belvárosi polgári kör elnökét kéri föl. Zajos
taps és éljenzés közt foglalta el Láng Lajos az elnöki szé-
ket és mindjárt javaslatot tett a megalakulásra. Társe-
nőkül Kautz Gyula volt bankormányzó, a kör örökös dísz-
elnökét kérte föl. Aelnökök lettek: Heinrich Alajos,
Münich Aurél, Emich Gusztáv, Kuncz Jenő, Majossky
Vilmos és Grünbaum Miksa. Jegyzők: Gergő Izor,
Papp József, Kántz József, Dani Vilmos, Szabó István,
Fráter Béla, Csukássy Jenő, Krémer József, Wenzel
Árpád, Héder Lajos, Eisler Zsigmond, Tóth István és
Hajos Lajos. Azonkívül a jelenvóltaikkal megalakult a
nagy végrehajtóbizottság, mely minden kedden és
szombaton délután 6—8-ig ülőezni fog a belvárosi
polgári kör helyiségében.

A megalakulás után Láng Lajos elnök bejelenté, hogy
a pártszervező gyűlést 630 választó polgár irta alá és
újabbban 300 belvárosi választó jelentette be csatlako-
zását. A szervezkedésre szükség van, mert köztudo-
másu, hogy a szabadlevű pártnak a belvárosban ne-
héz helyzete van s a községi választásoknál is erős
küzdelmet kellett kifejtenie, hogy a párt képviselőit a
törvényhatóságba beválaszthassa. A pártnak most
kettős feladata van; egyrészt Podmaniczky zászlaja-
nak diadalra vitele s másrészt a szabadlevű párt
megerősítése.

Szünni nem akaró taps és éljenzés követte o
beszédet, mire a gyűlés véget ért.

Az összeférhetlenség. Az összeférhetlenségi
törvény revíziójára kiküldött bizottság hatos albizott-
sága holnap délelőtt alkalmasint végezni fog a javaslat
anyag részével s azután határozni fog a felett, vajjon
nyomban, vagy csak az appropriációs vita után
fogjon-e az eljárási rész tárgyalásához.

HIREK.

Budapest, március 10.

— BUDAPESTI NAPLO. Február 28-án

uj előfizetés nyílt a Budapesti Naplóra. Kérjük azo-
kat a tisztelt olvasóinkat, akiknek az előfizetés
ezen a napon lejárt, méltóztatassanak a megújításról
idejekorán gondoskodni, hogy a lapot akadálytala-
nul küldhessük tovább.

— Személyi hír. Frigyes főherceg, aki tegnap
Pozsonyból ideérkezett, ma délben Bécsből Cannesbe
utazott.

— Fodor tanár betegsége. Dr. Fodor József
egyetemi tanár, akinek a lábát a minap amputálták, a
tegnapi napot nyugodtan töltötte, az éjszaka azonban
lába esett. Déliben állapota ismét jobbra fordult.

— Egyházközségi közgyűlés. A pesti ágostai
evangélikus nemetajku egyházaközség ma délelőtt tar-
totta rendes évi közgyűlést a Deák-téri gimnázium
dísztermében Schranz János lelkész és Fűszer Tivadar
felügyelő együttes elnöklése mellett. A közgyűlés
megalakulása után Fűszer Tivadar jelentette, hogy a
gyűlékezett a múlt évben egy közgyűlést és 5 presby-
teriális gyűlést tartott. Ezután Schranz János lelkész
felolvasta az évi jelentést, mely megemlékezik a ma-
gyar kereszténység kilen százados jubileumáról, a
gyülekezet kiváló tagjainak elhunytáról s lelemlítte,
hogy az utonnan alakult egyházi énekkar megkezdte
működését s igen szép jövőnek néz eibe. A közgyű-
lés a lelemlést egyhangulag tudomásul vette. Ezután
előterjesztették az 1900. évi zárszámadoásokat, melye-
ket a számvizsgáló bizottság rendben talált. A köz-
gyűlés a felmentvényeket jegyzőkönyvi köszönet-
szavazása mellett megadta minden irányban. Végül
felolvasták az egyházmegyei elsőlégs egyházlátoga-
tási szabályzatának tervezetét, amelyhez a közgyűlés
hozzájárt.

— Ovációi Herceg Ferencnek. Versce város
polgársága Hercegy Ferenc Ocskay brigadérosának
fényes sikere alkalmából örömeinek és ragaszkodá-
sának külsőleg is kifejezését kíván adni a szerző
íránt és ezért nagyobb számban ovációra készül.
Hercegy Ferenc ez ünnepségben részt fog venni és
e célból e hó 16-án Verscebe érkezik.

— A Park-klub gyűlése. A Park-klub ma dél-
után öt órakor gróf Andrássy Aladar elnöklele alatt
ülést tartott, melynek tárgya az alapszabályok módó-
sítása volt. Az elnök mellett Károlyi Viktor grófné és
Dániel Ernő báróné foglaltak helyet. Nyírák titkár
előterjesztén a módosított alapszabályokat, azt a
gyűlés egyhangulag elfogadta és ezzel az ülés
véget ért.

— Uj kisdudóv. Komáromból írják: Fényes
ünnepséggel nyitották meg tegnap Komáromvármegyé-
ben Környe községben az uj kisdudóv Sárközy
Aurél főispánt, Ghyczy Dénes alispánt és Lőrinczy
György tanfelügyelőt bandériummal fogadták. Rudány
Alajos esperesplébános szentelte fel a mintaszertien
épült és berendezett intézetet. Lumbický Antal plébános
üdvözlő beszéde után Sárközy Aurél főispán lelkes
beszéddel nyitotta meg és ajánlotta az uj óvó
lakosság támogatásába. A tanfelügyelő beszéde után
az egész község s környei iskolába vonult, ahol
a főispán a komárommegyei köznevelődési egyesület
névben jutalomkönyvet osztott ki azok között a
tanulók között, akik legjobban megtanultak magyarul.

— Isten veled egyetlenem, sutogta s bu-
csura nyújtotta kezét.

Tania összeresztent.

— Nem, ne még! kiáltott remegő hangon.

Ne még! ismétlé könyörgve.

Andrej magához vonta és karjaiba zárta.

— Isten veled! ismétlé. Itt az ideje... Taniám

drága egyetlenem! sóhajtott fel lelke legmélyé-
ből, mily boldogok lehetünk volna egymással!

Tania szemébe nézett s végre felismerte

Andréját, kit úgy megsértett gondolataiban! Fel-
találta, de csak hogy annál fájdalmasabban érezze,
hogy el kell övtesztenie — azonnal — örökre!

A fájdalom majdnem lesujtotta. Borzalmas

volt, hihetetlenül borzalmas.

Nem, nem lehet. Ugy szeretni, mint ék sze-
rettek s most engedje rohanni a — halálba...
Nem, nem éhethet nélküle! Ó volt az ő élete lel-
kének világa!...

— Ide hallgass Andrej! — kiáltá szenvedé-
lyesen. Te az enyém vagy. Magad monddtad, s
most nem engedlek elmenni. Nem engedem!
Hallod?

Szegény zavart elméjének mindez kétségte-
lenül logikusnak, szigoruan logikusnak látszott.

Hanem a kéz, mely Andrej karját szoritotta,
már következő pillanában elgyengült. Tania lo-
hajtott fejt, lehanyatlott a székre, lesütötte szem-
ét, s csak kezével intett, hogy menjen.

Volt mégis nagyobb hatalom, amelynek feljárn-
lották mindenüket; életüket, gondolataikat, szívet,
boldogságot.

Lemondott róla, csak azt kívánta, hogy men-
jen s ne lássa elmenni.

Hanem Adrejek most nehezebb volt elmé-
nie, mint ha Tania ruhájába kapaszkodott volna.
Tania lábához vetette magát s vad szenvedély
rohamban csókolta arcát, haját, kezét...

— Nem! Nem viselem el tovább... Már
nyugodtabb vagyok. Menj! siess!

(Folytatása következik.)

— **Véreső.** Ritka természeti tűneményt észlelték ma a szicíliai partok lakosai. Egy *palermói* távirat ad hírt róla. A távirat szerint reggel 8 órakor sötét, vörös fellegek támadtak az égen és egyszerre az egész város olyan lett, mintha vörös festékbe mártották volna. Délben heves vihar kerekedett, a vérvörös felhők egészen elsötétedtek s nemskára megeregett az eső, nagy, ólmos, sötétvörös színű cseppekben. Ahol az eső összegyűlemlett, olyan volt a föld, mintha vér borítaná. Szicília szigetén véreső név alatt ismerik a tűneményt, amelyet ma a sziget más pontjain is észleltek.

— **Áradó vizek.** A földmívelésügyi minisztérium vizrajzi osztályához érkezett jelentések szerint a *Dunán* sehol veszedelem nincs. A folyam a felső szakaszon Komáromig apad, középen aluli vízállás mellett, innen lefelé Orsovaig áradóban van közepes és ezen felüli vízmagasság mellett. A fővárosnál tegnap óta 54 centiméterrel emelkedett a víz s magassága 352 centiméter.

A *Tisza* nem fenyeget veszedelemmel; közepes magasság mellett árad Naménytól Csongrádig; innen lefelé a vízmagasság a közepesen aluli.

A *Szamos* Szatmár alatti jégtorlasza még mindig változatlanul áll s komoly veszedelemmel fenyegeti a viz a környéket, amely az eddig tapasztalt legmagasabb vízállást már megközelíti, amennyiben ma délelőtt — mint a távirat jelenti, elérte a 610 centimétert. A föltek a viznél jóval magasabbak s elég jól tartják magukat.

A *Dráván*, *Szaván* csekély az áradás a többi mellékfolyón pedig a viszonyok nem változtak és sehol veszedelemtől tartani nem kell.

Szalmárról táviratoznak: A Szamos vize Szatmárnál folyton emelkedőben van. A jég 4 kilométernyi távolságban áll a városon felül. Ez okozta, hogy a víz állása 6-22 méterre emelkedett s délután 4 és 5 óra között a város a legkritikusabb helyzetben volt. A vészbiztonság működik. A *Daranyi* Ignác földmívelésügyi miniszter által emeltetett támaszfal bevált; e nélkül ma a város Szegec sorsára jutott volna. A Diana-városrészen a belviz miatt több utca víz alatt áll; a gőzszivattyúk éjjel-nappal működnek. A *Latorszeg* és *Hóstane* lankaterületekről a lakókat csak csónakokon menthették meg. Dézsről rohamos áradást jeleztek, mely hétfőn éjjel érkezik Szatmárra. A lakosság a nagy veszedelem dacára elég nyugodt. A lakosság ezrével áll a Szamosparton.

— **Március 15-ike.** A polgári iskolai tanárjelöltek 15-ikén délelőtt fél 11 órakor a budai Pedagógium dísztermében (I. Győri-ut. 9. sz. a.) hazafias ünnepet rendeznek. A zenekart *Löschdorfer* János, az énekkart *Erdősi Kálmán* fogja vezetni.

— **A nazarénusok diósége.** Furcsa, de úgy van, hogy az ember akkor a legválogatásabb, amikor cselédet fogad a házába. A szerelmes lángoló szenvedélyben vak az ő kedvesének hibáival szemben, barátjátjával szemben elnézet gyakorol, amely kölcsönösségen alapszik, a rokonság távoli és közeli fokain pedig megfoszt tárgylagosságunktól a vérség. De kérelhetlenül keresi a háziasszony a tökélyt — cselédjében. A cseléd legyen rendes, pontos, békés, becsületes, tiszta, öntelődő stb. Ha tekintetbe vesszük, hogy az emberi tökély az, amit a jó háziasszony cselédjétől követel, akkor sokra kell becsülnünk a nazarénusokra háramlik. Egy *Bécsben* lakó magyar úri asszony ugyanis a *Szegedi Friss Újságban* egy Szegedre való nazarénus leányt keres, akit — úgymond: —

„házmunkához vemék cselédnek és aki nálam öregedhetnék meg.“ Az illető leány külföldön fog lakni urnőjével és csak nyaranta látogathat haza. Ideje otthoni csüdes munkálkodásban telik el és marad elég ideje hitbéli gyakorlatokra is. — Ime ez a háziasszony, aki messzi Bécs városában bizonyára már mindenféle cseléddel próbálkozott, végső kétségbeesésében olyan leányt keres, akinek jó tulajdonsága mellett garancia az a körülmény, hogy nazarénus. Törvényünk nem bevelt felekezésnek tekinti a nazarénusokat, akiket vallási buzgósgának egynemely tekintetben az állam törvényeivel szembe állít. De rehabilitálja őket a magyar asszony, aki tűzhelye melő nazarénus cselédleányt keres.

— **Orosz-török verekedés.** Egy konstantinápolyi távirat szerint *Monasztirban* a minap majdnem véres verekedés volt a török rendőrség és az orosz konzulátus emberei között. A török rendőrök ugyanis házmotóztartottak *Stefanov* bolgár gimnáziumi tanárnál aki azonnal az orosz konzulátusra küldött segítségért. Még a rendőrök nem végezték el a dolgukat, mikor az orosz konzul megjött. Az egyik rendőrbiztos a konzulátus kavasza lehajította a lépcsőn, a másikat pedig a konzul megverte. A konstantinápolyi orosz konzul Konstantinápolyban követte, hogy mozdítsák el állásától a monasztiri rendőrönközt. Az afférenk nyilván diplomáciai uton folytatása lesz.

— **Szerkesztőváltás.** A Biztosítás és Kereskedelem című szaklap szerkesztőségétől *Lakatos Sándor* visszalépett s a lap vezetését *Révész Béla* vette át.

— **A háromszéki tanítók akciója.** A gazdasági munkás- és cselédszervező pénztár érdekében üdvös és hazafias munkára vállalkozott a majdnem 300 tagból álló *Háromszékvármegyei Tanítótestület*. A derék széke tanítók elhatározták, hogy e törvény áldásos intézkedéseit a néppel minden községben megismertetik s a segélypénztárba belépésre buzdítják. Az előadásokat már több községben meg is tartották és mindenütt hálásan fogadták őket. E tanítótestület példáját követik most a kézdi-orbai római katolikus tanítóegyesület tagjai is.

— **Megszűnt forgalmi akadály.** A magyar kir. államvasutak igazgatóságától kapott értesítés szerint a budapest-esztergom-túti ki helyierdekű vasút tokodannavölgysári-sápi vonalán fennálló forgalmi akadály elhárítottán. ezen a vonalon az összes forgalmat újból megindították.

— **Két öreg honvéd halála.** Mint Brassóbról írják, tegnap meghalt dr. *Otródn* Nándor 48-as honvédbadnagy, nyugalmazott honvédezerednos, nagybirtokos. A „doktor bácsi“ — ezen a néven ismerté mindenki — hosszu, változatos életpályát futott be.

Kórhalmon született 1826-ban, orvosi diplomát Bécsben szerzett. Ez időben tört ki a szabadságharc s ő mint fiatal orvos az önkényesek glóriájába állott s Bem seregében végigküzdötte a szabadságharcot és a segesvári csata után hősiességeért hadnagygyá neveztek ki. A világiosi legyverlettel után Brassóban telepedett le s osztonben megkezdte orvosi prakszistát. Tudása és szorgalma révén Erdély legkeresettebb orvosa lett s a honvédség szervezésekor ezredorossá nevezték ki. Hosszu orvosi működése alatt tekintélyes, majd félmilliónyi vagyont szerzett. Brassó virilitásja volt, akit a szász és oláh nemzetiségek tulhajtott terrorizmusával szemben a magyarság lelkes harcosának ismert mindenki. A halál hívatása közben érte utol. Egy pacienseit vitte a hó elején Badenbe s utközben elfogta az influenza s a 74 éves öreg ur már nagy beteg lett haza s otthon kiszenvédett. Oriási részvét mellett temették el.

A másik halott dr. *Thomán* Jakab nyugalmazott járásorvos, 48-as honvéderodnos. Bács Kulán halt meg 70 éves korában. Az elhunyt Bácsmegye tiszteletbeli főorvosa volt s a 73-iki kolerajárvány alkalmával kifejtett tevékenységeért a király a koronás aranyéremmel tüntette ki. Nagy rokonság gyászolja.

— **Nemzeti dal.** Aki eddig nem tudta, hogy miképpen kezdődik a *Nemzeti dal*, az sziveskedjék elolvasni az itt következő strófát, amelyet Aradról küldtek be hozzánk.

Talpra lányok, hí a haza!
Itt az idő, most vagy soha!
Vásznal honnan vásároltok?
Ez a kérdés, választok!
A magyarok Isténre
Esküszünk,
Esküszünk, hogy ezentul csak
Kövés utódnál veszünk!

Az ezután következő strófa mélabus hangon konstatálja, hogy „máshol jártunk mostanáig, másutt vetünk jó sokáig.“ A harmadik strófában legazembereznek mindenkit, aki nem a reklámhimmusz hősnél vásárol. Innen fogva emelkedettebb a hang. Az utolsó-előtti strófa például így szól:

A *Kövés* cég mindig szép lesz,
Mélto régi jó hírdéz;
Dicsőséget szép vevő,
Fogják folyton fejleszteni!
A magyarok Isténre
Esküszünk,
Esküszünk, hogy ezen cég jöhért
Nem feledjük.

Itt ugyan saútít egy kicsit a rím és ritmus, de ezt mind kipótolja az utolsó versszak, amelyben a praktikus haszon költői módon vegyül a nemlét szomorúságával, s amely így hangzik:

S ha idővel mi meghalánk
Sirunknál minden unokánk
Mégidd imádság mellett
Mondják el e szent igéket:
A magyarok Isténre
Esküszünk,
Esküszünk, hogy *Kövés* utódnál
Veszünk.

Alapjában véve erősen izléstelen ez a kis vers és csak azért nem lehet nagyon haragudni érte, mert végtelenül ostoba. A legkedvesebb a dologban az, hogy a verset így írta alá a szerzője: *Tisztelettel — Reiner S. Sándor*. Ugy látszik, nem a Petőfi szelleme iránt való tisztelettel....

— **A brémai merénylet.** *Berlinből* táviratozzák, hogy *Vilmos* császár a tegnapi napot legnagyobbbrészt hálósobájában töltötte és délben fogadta gróf Bülow birodalmi kancellárt. A seb gyógyulása normális lefolyású. A szemhéjak duzzadása csekélyebb, a császár közérzése jó, bár éjjel keveset alszik. *Ferep József* császár és király megbizta *Szőgyény-Marich* nagykövetet, hogy naponta tudakozódjék Vilmos császár állapotáról és táviratilag tegyen jelentést.

— **Öngyilkos aggyastyán.** *Uticsny* János szercesáni születésű 72 éves nőlen szakács ma reggel öt órakor a Csömöri-ut. 1. számú ház II. emeleti lakásának ablakából az utcára vetette magát s szörnyet halt. Rége óta betegkedett az öreg s ez kergette a halálba. Holttestét a boncoló intézetbe vitték.

— **Okmányhamisítás a régi jó világban.** A régi jó világ emlegetésével jó lesz alábbhagyni az öreg uraknak meg élemedett asszonyságoknak. Ugy látszik — s több csalhatatlan bizonyíték van rá, hogy nem is volt olyan nagyon kifogyatalan az a jó világ. Volt bennük bőven svihákból, szől-hámósból s hogy az okmányhamisítás se a mai idők találmánya, arról tanuságot tehet Abaujvármegye alispánjának egy különös fölfedezése. Ez alispán ugyanis megvizsgálta a vármegye levéltárát s a sok nemesislevél között őt olyant talált, amely gyanusnak tűnt föl előtte. Nem igen mert volna megesküdni rá, de úgy vélte, hogy hamisításokkal van dolga. Az inkriminált nemesleveleket aztán felküldte a belügyminisztériumba, hogy mondjanak véleményét róla. A minisztériumban mindenre ráérnek, hát nem sajnálták a fáradságot ettől a vizsgálattól se s a napokban ezt a felvilágosítást küldték az alispánnak:

Az öt cimeres nemeslevél az országos levéltárban eszközölt vizsgálat alapján két csoportra osztható, nem hamisak: a kenyhecci alias Cziko-vicz Thassy Gáspár és hamisítottak a Horvay névre, a Basoghy névre és a Karsai-Csuka Szabó névre szólók. A kenyhecci alias Cziko-vicz armalis kétségtelen voltát Abaujvármegye 1690. évi jegyzőkönyve igazolja leghatározottabban, miután az 1690. április 26-án, a Szinán tartott közgyűlésben lett kihirdelve. A Thassy Gáspár-levél Jászón hirdették ki, Abaujvármegyének 1638. szept. 23-án tartott közgyűlésén.

Tehát a régi jó világban, ezélt legalább is száz esztendővel nemeslevelet hamisítottak. Ma váltót.

— **Meddő pályázatok.** Szinte hihetetlen: tanítói állásokról van szó, amelyekre hiába hirdetnek pályázatokat, nem jelentkezik pályázó. A Pécsi Közöly jelentése szerint a pécsi egyházmegyében például harminchárom betöltetlen tanítói állás van. És pedig: *Baranyamegyében:* Magyar-Sóros, Romonya, Garé, Ivándárda, Sárók, Virágos, Sepre, Bolmány, Doboka, Kátoly, Szellő, Rákos, Orfű, Szakáll, Bisztrice, Gyümölcsény, Palé, Szatina, Laska-falu, Kaán, Ökörvölgy, Egyházbér, Bodolya, Hörnycék, Tormás; *Tolnamegyében:* Ladomány, Mázlony, Szakes, Tótkeszi, Kis-Székelly, Kölesd, Agárd, Kis-Tengelic, Zomba van tanító nélkül. Ezek közül négy osztálytanítói állás, a többi római katolikus kántortanítói állás. És még több üres állás volna, ha tanítóknkkal nem segítettek volna néhány helyen a bajon. Ez a tény. A tanítói pályá ily látszik még mindig nem valami túlságosan kecsesgető.

— **Tűzi láma a színpadon.** *Nagyváradon*, mint onnan jelentik, az *Eleven ördög* előadásán a kuliszszák mögött egy kis tűzi radalom volt. *Földváry* Hugó karjalos, jelenésére várva, a villamos fülke mellett tartózkodott, ahol a színpad elektromos vezetői egybevetnek. Amint a fülke ajtajához támaszkodott, rotko-kabátjának acélgombja a vezetékrendszer egyik csapjához ért. A lémes érintkezés olytán ebben a pillanatban szikra pattant ki s *Földváry kabátja lángba borult*. Nagy remélt keletkezett. A nők ijedten rebentek szét s a tüzőelőrt juttatták, aki a közelben tanyázó férisszereplőkkel csakhamar ott termett s az égő ruhát idejekorán leszaggatta *Földváry* testéről.

— **Öngyilkosság tégegenben.** E hónap 4-ikén egy rendkívüli eleganciával öltözött magas barna uribem bérelt lakást az Erzsébet-körtüi Royal-szállóban. *Kopenhágából* érkezett és a szálló vendégkönyvébe *Fraenkel* Nema kopenhágai magánzóknak írta be magát. Rendkívüli költséges módon élt és éjszakait a ledgrább mulatóhelyeken töltötte. Tegnap is éjél után került haza szállóbeli lakására. Alig töltött azonban szobájában néhány pillanatot, amikor erős durranás verte föl a szálló éjszakai esőndjét. A személyzet a durranás irányában *Fraenkel* szobája felé tartott. Az ajtót kitarva, iszonyu látvány tárult szemük elé. A szőnyegen nagy vértócsában *Fraenkel* hevert. Jobb-jában forgópisztoly, amelylyel az imént jobb halántékon lötte magát. A golyó az agyba batolt és rögtön halált okozott. A szállóbeliek értesítettek az esetről a rendőrséget, amely intézkedett, hogy a holttestet az orvostani intézetbe szállítsák. Ma délelőtt kitudódott, hogy *Fraenkel* nagyobbszabású nemzetközi szédelőg, akit a de-tektimek már megérkezése napjától fogva állandó fölügyeletük alatt tartottak. *Fraenkel* ugyanis már az első naptól fogva sorra járta a főváros ékszerészeit, kereskedőit és ott, ahol hitelt vett a szavának, nagyobb megrendeléseket tett. A minap végre kisült a turpissága. A becsapott kereskedők följelentéssel fenyegetőztek. Az éjszaka azután a halálba menekült *Fraenkel* hitelezői és a büntetés elől.

— **Sülyedő hajó a Dunán.** Ma este nyolc óra tájban a paksi *Schleicher* János cég *Haladás* nevű hajóján egy hatalmas jégtábla léket ütött, úgy hogy a hajó sülyedni kezdett, s hamarosan félig a hullámokba merült. A hajón lévő gabonát sietve szállították ki a partra, mert attól tartottak, hogy a hajó egészen elsülyed.

— **Vasuti szerencsétlenség.** Brüsszelből táviratozák: Tegnap este téves váltóállítást következtében a Roulersből jövő személyvonat a heulei pályaudvar közelében nekiment egy tehervonatnak és ez alkalommal több személykocsit kiskított. A mozdonyvezető és két utas életét veszítette és több utas súlyosan megsebesült.

(x) **Hölgyeim!** Legmodernebb és legkedveltebb szepítő szer az egész világon elterjedt Margit créme. Teljesen ártalmatlan zsírmintas arckenődos. Meglepő csodás hatású. Készítő Földes K. gyógyszerész Aradon, Kapható a gyógyszerüzletekben.

(x) **Kérjünk mindenütt Emke-gyűjtőt!**

Az orvosok akciója.

Budapest, március 10.

A nagyobb városokban, főleg Budapesten valószínűs orvosok proletárság van; 500 lélekre esik egy orvos. Vidéken pedig sok helyen 5000—10.000-re. Amely igaz, hogy abból egy orvos még a legegyszerűbb igények mellett sem élhet meg. Épp oly biztos, hogy ennyi ember igényeit pláne vidéken, ahol a távolság is szerepel, még a legelemibb módon sem elégítheti ki. Hogy a közönségnek fogalma legyen róla. menni kereshet a gyakorlati orvos Budapesten, például saját pénztáramat hozom fel. Van benne 1500 lélek s ezek után az orvosi díj 1000 forint; tehát egy lélekre esik — pénztárakban s ide vehető az egyesületek is — 66 krajcár. Megjegyzem, hogy fenti pénztár egyike azoknak, amely orvosait jól fizetik; mert a fővárosban hól van (sütők, szabók, téglagyár stb. pénztára.), az orvos egy tag után egész évre még ennyit sem kap. Budapesten a tisztí főorvosi hivatal kimutatása szerint a lakosság 47%-a betegesítő pénztárakban van; ha a családtagokat tekintetbe vesszük, ugye a szám legalább 15%-kal nő. Ha most még tekintetbe vesszük, hogy a fővárosban pár száz jótékony egyesület működik, melyek semmivel sem fizetnek többet orvosainak, úgy bátran állíthatjuk, hogy a lakosság 70—75%-a betegpénztárakban s egyletekben van. Eszerint a főváros 75%-át orvosra 330 fírt esik évente. Maradna még a gyakorlati orvos számára 25% fizető publikum. De hol maradnak az ingyenes rendelések a klinikákon, poliklinikákon, kórházakban stb? Budapesten szóval a gyakorlati orvos legfeljebb a lakosság 15—20%-ánál keresheti meg kenyerét.

A munkáspénztárnál egy orvosra 868 tag esik; s egy tag után kap egy évre 69 krajcárt; tehát a 868 tag után körülbelül 600 forintot. Hogy dolga ezekkel elég van, az világos; de még világosabb, hogy ha reggeltől estig szalad is, ez még lakásra sem elég. Mit csináljon? Právispraxisra nem lévés kilitása, még egy pár ilyen állást kerit, ha tud. Es dolgozik kora reggeltől késő estig; sőt néha, midőn lábait telmondják a szolgálatot, kocsit is fogad. Igaz, hogy ilyenkor ráfizet a praxisra, de el kell végeznie a dolgát, különben az egylet rövid uton meneszi.

Dr. Grosz egyetemi tanár statisztikája szerint a községekben élő gyakorlati orvosok 76%-a nem keres évente 2000 forintot; 44% még 1500-at sem. 12%-nak még 1000 forintnál is kevesebbe van. Csak 20% kap lakást; az uti átalányra mind ráfizet. — Az átlagos fixum 600 forintnál kevesebb; soknál 200 forint, 15%-nál a látogatási díj 20 krajcárnál is kevesebb. Lehet-e rajta csodálkozni, ha a fiatal orvos ily körülmények közt nem akar vidékre menni? A fővárosban legalább titokban nyomoroghat. (Pár hét előtt egyik orvosi lapban olvastam, hogy ketten a népkonyhába jártak.)

Tíz év alatt 50%-kal csökkent nálunk az orvosnövendékek száma. A míg ma 150 kör betöltődten, 10 év múlva 300-ra emelkedik ezek száma. A medikusoké pedig ép oly arányban fog fogyni. Es amidőn az orvosok legtöbbje alig bírja a mindennapi kenyeret megszerezni, újabb veszély fenyegeti őket. Egy új betegsegélyező egyesület, mely annak a 20—25% fizető betegnek nagy részét elvonná, ez a magyar tisztviselő betegsegélyező egyesülete. Elismertjük, hogy az ő helyzetük sem rózsás, de a miénk sem kitűnő semmivel sem, tehát ne akarják azt a mi rovásunkra javítani. Annál kevésbé méltányos ez, mert míg a díjnokok csak feltételeken léphetnek bele, addig akár a Kuria elnöke is tagja lehet. Es fizetnek a tagok havonta 1 forintot; ezért joguk van orvosra, gyógyszerre, gyermekágyi segélyre s temetkezési segélyre, kórházra maguk s családjaik számára.

Megtörténhetik, hogy egy gyári munkás napi két forint bér mellett havonta 1.20 illetve 1.80 krajcárt fizet a pénztárba, míg egy tisztos jövedelemmel bíró tisztviselő 100 azaz egyszáz krajcárt. Tehát jogos az egész orvosi kar felzudulása az egyesület ellen. A szegény embert eddig is szívesen kezelték

minimális díjazásért, sokszor ingyen, de az ellenkezik a humanizmus fogalmával, hogy a gazdagabb a szegény szájából kivegye a kenyeret

Ha így haladunk, pár év múlva bizony nem akad már szülő, ki gyermekét az orvosi pályára küldje.

Sigma.

FŐVÁROS.

A főváros kölcsöne.

Budapest, március 10.

Ma délelőtt értekezletet tartottak azok a fővárosi bizottsági tagok, akiket Halmos János polgármester a fővárosi kölcsönkötvényeknek aláírásos uton való átvétele érdekében összehitt.

Megnyitott beszédében a polgármester örömeinek adott kifejezést, hogy a polgárság körében megindult hazafias mozgalom már is ilyen szép eredményt mutathat föl. Előadja, hogy a kölcsönügyi bizottság főleg azért tartózkodott az aláírásos módozattól, mert ez kétélű fegyver s ha nem sikerül a keresztülvitele, árt a főváros hitelének és reputációjának. Most azonban, ugy látszik, hogy az aláírásnak, a polgárság igazán szép föllendülése folytán meglesz a sikere. Elmondta aztán, hogy a kormánytól meglette a szükséges lépéseket az iránt, hogy a kölcsönkötvények megkapják azt a minősítést, hogy pupilláris biztosítékul szolgálhassanak.

Megtörténtek ezután a bejelentések a felől, hogy eddigelé mennyi aláírás történt. Az aláírások összege a mai napig tizenkilenc millió koronára rug. Bejelentette a polgármester, hogy egyre tömegesen jelentkeznek aláírók a vidékről is.

Fölvolvata a polgármester Steiger Gyulának azt a levelét, amelyben az aláírás módozatának a megállapítására nézve tesz javaslatot. E szerint egyelőre 20 millió korona lenne aláírásra bocsátandó 87-es árfolyammal s első sorban azoknak az aláírásának az elviadással, akik eddigelé jelentkeztek. A jöszött összegeknek 10 százalékát kellene az aláírásokról letenni, további 10 százalékot 3—8 nap alatt.

A polgármester kérdi első sorban az értekezlet tagjait, vajjon szükségesnek tartják-e az aláírásos módozatot. Erre az értekezlet egyhangulag igennel válaszolt.

Herzog Péter kéri, hogy a tanács állapítsa meg a tényleges pénzüszükségletet s a legrövidebb idő alatt hívjon össze rendkívüli közgyűlést a továbbiak elhatározása végett.

Helias Ferenc szükségesnek látja, hogy minél előbb hitese formában állapítsák meg az aláírás feltételeit közgyűléssleg. Ami az összeget illeti, legalább is annyit kell beszerezni, hogy a jövő tavaszig fönnakadás ne legyen, nehogy ismét a bankok elővételi jogával keljen élni.

Az értekezlet ehhez egyhangulag hozzájárult. Előadta a polgármester, hogy a budgetben elő van irányozva az 1901. évre. a kölcsönpénzekből foganatosítandó közmunkákra 16.012.155 korona. Sainos, hogy a közgyűlés több olyan közmunkát tűrült amelyre valóban szükség volna; ilyen az Artzi-fürdő megépítése. Az említett összegben benne van az az 5.404.268 korona is, amelylyel a főváros az államnak tartozik.

Mintthogy azonban még taválról is vannak köteleességek, szükséges hogy tiszta helyzetet teremtsenek és hogy nyugodtan várhassák be az 1902. év tavaszát, — e szerint igazolva van, hogy az egész harminc millió koronát ölvegye a főváros.

Ezért a polgármester nem járul hozzá Steigernek ahhoz a javaslatához, hogy csak 20 millió koronát bocsátassanak aláírásra, hanem kívánatosnak tartja az egész 30 millió tolyosítását.

Hasonló értelemben szolt Lampi Hugó főszámvevő. Radocza János általanosságban helyesli Steiger javaslatát, de az összeget nézve nem. kivált a polgármester tölvilágosításai után s így ő is az egész 30 millió ölvételt tartja szükségesnek.

Krausz Lajos abban a nézetben van hogy ha rövid idő alatt lehetséges volna a 30 millió beszerzése, akkor ezt az összeget kell aláírásra bocsátani. Egyelőre azonban talán nem kellene fix összeget meghatározni.

Wagner Géza azt hiszi legelőszérőbbnek, ha most csak 25 millió bocsát aláírásra a főváros.

Herzog Péter biztos a felől hogy a harminc milliónál is nagyobb tolvjlesztés fognak elérni. Ez pedig a főváros hitelének a megszárdítását nagyban előmozdítja. A szükségeslet mérlegelve, 25 millió korona kibocsátását tartja kívánatosnak. A kormány bizonyára hozzá og árulni ahhoz, hogy a főváros ne fizesse meg neki a tartozást ebből az aránylag mégis drága kölcsönből. Mert az aláírások lelkesedéssel történnek ugyan, de a 87-es kurzus mégis igen nagy. Remélhető, hogy jövőre, a pénzpac javultával, sokkal előnyösebb lehet a pénz beszerzése, mint amilyen lesz a mostani 488 százalékos kibocsátás.

Felék Béla telesen meg van győződve arról, hogy a közönség buzgalma csüggedni nem fog. De e mellett ő is abban a nézetben van, hogy szorosra kell lojni a háztartás szükségleteit. Ő is a 25 millió összeget tartja elégségesnek.

Többek felszólalása után az elnök kijelentette Tenczer Pál indítványára, hogy a lehető leggondosabb

számításokat fogja megtéetni, arra nézve, hogy mennyi a főváros tényleges szükséglete.

Vászyonyi Vilmos az arlyam kérdéséhez szolt s aztán hozzájárult az értekezlet a 87-es árfolyammal való kibocsátáshoz.

Az aláírás helyeit a tanács fogja megállapítani; erre nézve Székely Ferenc kijelentette, hogy a Belvárosi Takarékpénztár is szívesen följárnia erre a célra a helyiségeit. Hasonló ajánlatot tett Kovári Armin fővárosi bizottsági tag is.

A részletekre vonatkozólag Helias Ferenc tett megjegyzéseket s ennek során kijelentendők tartja az értekezlet, hogy a kölcsönkötvények biztosítékul szolgálhatnak.

Végül a polgármester kijelentette, hogy a budapesti szövetkezett pénzintézeteket, amelyeknek opció joguk van a kötvények átvételére, meg fogja kínálni a kölcsönkötvényeknek 87-es árfolyammal való megtartására.

Ma délelőtt, a kölcsönügyi értekezlet alkalmával, a bizottsági tagok igen sok és nagyszegű aláírásról tettek bejelentést; így a Lippóvárosi takarékpénztár 200.000 koronát jegyzett, a Ferenc József-kereskedelmi kórház 100.000 koronát, a Kereskedelmi műhely 100.000 koronát. A vidékről Bálint Mihály (Győr) 60.000 koronát, Szabó István (Tétény) 5000 koronát, Bartos József (Temesvár) 600 koronát. Tömegesen érkeznek a tudakozódások a polgármesterhez a vidéki pénzintézetektől, amelyek tetemes összegeket szándékoznak aláírni.

Bachruch Károly fővárosi bizottsági tag a következő aláírásokat jelentette be:

Hüttl Tivadar 20.000, Kohner Adolf Fiai 250.000, Schosberger Henrik 120.000 Latzkó & Popper 100.000, Kramer I. 100.000, Csaty Károly 100.000, Fürst Ötön 100.000, Jamtsary Sándor 50.000, Tillmar János 50.000, Schwarz Ferenc 50.000, dr. Bamberger Béla 50.000, Lenz János 50.000, Deutsch Gyula 50.000, Berger J. bankház 50.000, Wolf Ignác (Kis-Marton) 50.000, Halász Imre 40.000, Rüst József 25.000, Schlezinger Ignác 20.000, Tauszig Adolf 20.000, Podgarsky J. 20.000, Singer & Wolfner 20.000, Bayer Antal 20.000, Del Medico Agoston 20.000, Lavstaven 20.000, Klein Deszö 20.000, Steiner M. Mór 20.000, Cserkenti Engel Miksa 20.000, Szűts Béla 20.000, dr. Politzer Ilés 17.500, Othl Antal 15.000, dr. Pofriel D. 10.000, Süller Mór 10.000, Frei Mór 10.000, Arnstein Henrik 10.000, Bisitz Arthur 10.000, Spitz Simon 10.000, Politzer Géza 7.500, Lukács Mór 6.000. Budapesti Jótékonyági Egylet 5000 Atlas F. 5000, Hahn Regina 5000, dr. Komlós Agoston 5000 dr. Rosa Ferenc 5000, Montag S. 5000, Deutsch Mária 4000, Stieber Vince 4000, dr. Weisz Jakab 2000, Elias Benó 2000, Székely Salamon 2000, dr. Rigócz Kálmán 2000, Reif János 1500, Grázer Nándor 3000, dr. Gerber Béla 3000 K.

Felék Béla bizottsági tagnál újabb a következő aláírások történtek: Gelléri Mór 1000, Deutsch Mária 4000, Gaál Károly 50.000, Konti József 5000, Stern Gyula 5000, Elek Imre 300.000, Landsiey I. 20.000, Weiler Ferenc 1000, Krausz Adolf 5000, Egy belvárosi polgár 100.000 Kis Ferenc 40.000, Apatichy Sándor 40.000, ifj. Weisz Jakab 20.000 K.

SZINHÁZ, ZENE.

•• **Monstre-hangverseny.** Ma délután fél öt órakor tartották meg a Vigadó összes termeiben a *Mária Dorothea Egyesület* javára a monstre hangversenyt, amelyet *Sztojanovics Jenő*, kiváló komponistánk és jeles énektanár rendezett. Csudásan bájos látványt nyújtott a megnagyobbított pódium, amelyen vagy négy-százötven gyermekleány, a VII. kerület Aréna-uti, a IV. kerület Váci-utcai és a VIII. kerület Práter-utcai községi polgári leányiskolák növendékei foglaltak helyet. Először is a *Rege a csodaszarvasról* című daljátékot adták elő amelynek zenéjét *Arany János* szövegére *Sztojanovics Jenő* írta. Ez a magánhangokra, háromszólamu női karra, zene-kísérettel irt szerzemény, amely óratórium-formában készült, nemcsak erre a pedagógiai célra alkalmas, hanem igazán poétikus és nagy értékű zene-kötemény is. Ugyancsak nagy nyereséget jelent a hazai zeneirodalomra nézve a jeles szerző *A szent Anna tő regéje* című daljátéka is, amelynek gyönyörű szövegét *Jókai* ismert regénye után *Martos Ferenc*, a nagy tehetségű fiatal költő írta. — A szolisták közül feltűnt *Pazy Margit*, *Márkus Angéla*, *Selivák Ilona*, *Cerny Anna*, *Maroday Ilona*, *Steninger Olga*. Az első költemény szavaiat részét nagy intelligenciával *Garay Anna* adta elő, a másodikát pedig *Balkovics Mária*, aki az utolsó pillanatban ugrott be a megbetegedett *Torday-Graul Erzi* helyett és remek előadásával szenzációs sikert aratott. — Leírhatatlan az a csudás érzék hatás amelyet a négy-százötven gyermekleányhangok keltett és a legnagyobb elismeréssel kell adoznunk jeles mesterüknek aki valóban művészi színvonalon álló produkciójukra betanította. Biztos ritmika, leheletszerű pianók, tökéletes crescendo és decrescendo, a karének minden finomsága érvényesült előadásukban. Az előkelő közönség lelkesen ünnepelte; ugysis mint komponistát, ugysis mint énekpedagógust.

Sztójánovits Jenőt, akinek három óriási babékoszoros nyújtottak föl a pódiumra. A hangverseny számos notabilitás volt jelen, többek között *Wlassics* miniszter és neje, továbbá *Molnár* Viktor miniszteri tanácsos.

Sanderson Sybille a Park-klubban. *Sanderson* Sybille asszony, a kiváló párisi énekesnő ma este a Park-klub vendége volt, ahol jótékony célú hangversenyen lépett föl. Sokkalta jobban volt disponálva, mint tegnapi koncertjén és énekével lelkes elismerésre ragadta az előkelő közönséget. Szuk tanár jeles cello-kísérete mellett előadta *Massenet* elegyáját, majd egy Hahn-léle dal, tegnapi műsorából pedig a *Romeo és Julia* című opera keringőjét és a *Luzja* nagy áriáját. *Recht* Sándor, a jeles fiatal hegedűművész szintén fölépített nagy tetszés mellett. Előadta *Wieniawsky* Air Russejét. *Habay* altató dalát és *Sarasate* magyar egyvelegét. A zongora kíséretet *Dienzl* Oszkár végezte jelesül.

Zongora-iskola. *Weinreb* Adél ma este a Continental-szálloda nagytermében nyilvános vizsgálaton mutatta be tanítványainak tehetségét és előrehaladását. Manapság, amikor a komoly zenepedagógiának mindenféle zugtanító kiszámíthatatlan károkat okoz, nagy örömmünkre szolgált *Weinreb* Adél zongora-iskolája, amely kitünő rendszer szerint a tanítványok korához mérten fejleszt a gyermekek tehetségét. A vizsgálaton, amelyet nagyszámú előkelő közönség nézett végig, gyönyörűség volt hallgatni a bájos gyermekek játékát, amely a közönségtől nagy elismerést váltott ki *Weinreb* Adél számára, aki bebizonyította, hogy a zongorapedagógia elsőrangú ereje. De maguk a növendékek is megtehettek elégedve sikerükkel. A közönség kivált *Seligmann* Ilonka, *Spiro* Janka és *Margitka*, *Wolfner* Stefi és *Kohn* Margit játékának sokat tapsolt, nemkülönben *Gutwill* Gyulának, aki *Habay*-növendék és szíveségből közreműködött a sikerült vizsga-hangversenyben.

Dalpályzatok. A *Tiszavidéki Dalszövetség* pályázatát hirdet a következő munkákra:

Egy férfinyes ósszkarra írt műdalra; egy férfinyes ósszkarra írt eredeti népdal-egyvelegre; a pályadíj összegként 100—100 korona. Pályázati feltételek: A szöveg szabadon választható hazafias, hősiessé vagy lyrai tartamú, magyar versmértékű, — a zene magyar szellemű legyen. A pályamű vezérkönyv alakban férfinyesre írandó ugyan, de zene-kísérettel is el lehet látva, egy azonban, hogy a mű kíséret nélkül is előadható legyen. A zenei kidolgozás szabatos és átdolgozott — nem strofikus — legyen. A pályamű idegen kézzel írva, jelölés zárt levéllel ellátva (melyben a szerző neve és lakása jelezve legyen) küldendő be. Ismeretes művel nem lehet pályázni. A pályamunkák 1901. július hó 1-je d. u. 5 óráig *Márk* Endre, szövetségi alelnökhez Debrecenbe küldendők be. A pályanyertes művek a szövetség tulajdonába mennek át. Debrecen. 1901. március 7-ikén *Lengyel* Imre elnök.

Magyar tárgyú darab Bécsben. A bécsi Raimund-Theater-nek legközelebbi újdonsága *Ganz* Hugónak a *Jorradainár* című drámája lesz, amelyről már több ízben volt szó lapunkban. A darabot szerzője még budapesti hírlapíró korában írta s annak idejében benyújtotta a *Nemzeti Színház*-hoz, aml azonban nagyon toroldalminak tartották s nem adták elő. Azóta a darab, amelynek magyar a tárgya, zajos sikerrel került bemutatásra *Berlin*-ben s a legtöbb németországi színpadon. Nem érdektelen, hogy a bécsi cenzura egy ízben szintén eltiltotta a darabot a színpadtól, de most visszavonta tilalmát s így kerül színpadra a *Raimund-Theater*-ben.

Strindberg hássága. *Strindberg* Ágost, az ismert svéd drámaíró és — nőgyűlölő megházasodók, még pedig harmadszori. *Strindberg*, aki két első feleségétől evált, *Bozse* Harriet színésznőt veszi nőül, aki *Damaszkus* című új darabjában nemrégiben a főszerepet játszotta.

Teremtete. Ez alatt a cím alatt tegnap a *berlini* Rezidenz-Theaterben egy új bohózatot adtak rendkívül nagy sikerrel. A darabnak *Berti* Ottó a szerzője s a darab címe után itéve alighanem magyar vonatkozású. Már tudniillik abban az értelemben ahogy a német bohózatot a *Teremtete*t telfogja. Köszönet aligha lesz benne, ami miatt azonban nem igen tájdul meg a lejtünk — teremtette!

Strausz balletje a berlini operában. *Strausz* Jánosnak, az elhunyt bécsi keringőkirálynak *Hamu-pipkó* című hátrahagyott balletje, még az idei tavasz benmutatóra kerül a *berlini* udvari operában. A posthumus *Strausz*-balletet nagy ténynyel lojgák kiálattani.

Galdos Elektra-ja Bécsben. Csak nemrégiben történt, hogy *Galdos* spanyol drámaírónak *Elektra* című darab, amelynek éne a jesusiták ellen irányul, *madridi* előadásai nagy zavarásokat idéztek elő. Ezt a darabot most a bécsi *Deutsches Volkstheater* készíti színpadra hozni. Az *Elektra* joridítása már készül s a bécsi színház még ebben az évadban be akarja mutatni.

A oskói bécsi repizse. Megírjuk, hogy a bécsi Burg-színház jeleleventi *Dóci* Lajosnak a *oskói* című poétikus darabját. A bennünket is érdeklő repizse tegnap volt a bécsi udvari színházban s a *Dóci*-darab a kritika egyhangú véleménye szerint a repizsen is zajos sikert aratott. Az évek, írják a bécsi újságok a magyar darabról, csöppet sem ártottak meg a *oskói* ide költszetének. Maritát *Witt* kisasszony, *Blanda* királynét *Devrient-Reinold* asszony játszotta teljes sikerrel.

Vidéki színészet. Székesfehérvárott Halmay társulata nagy sikerrel vendégszerpel. A napokban *A bősöt* adták. Laurence szerepét *Lányi* Irma játszotta, aki érzéletes játékkal nagy hatást ért el. A közönségnek természetesen, mélyen átgondolt játéka nagyon tetszett és egész estén át sokat tapsolta a tehetséges művésznőt.

Hangverseny a Telefon Hirmondóban. Ma — hétfőn — este fél 9 órakor előzetőinek szórakoztatására házi hangversenyt rendez és közvetít a Telefon Hirmondó. Közreműködnek a hangversenyen: *Kömy* Renée és *Márkus* Aranka uróok, *Déri* Jenő, *Ney* Bernát az Operaház és *Zilahy* Gyula a Nemzeti Színház tagjai. A hangverseny után 10 óráig az est folyamán érkezett híreit olvastatja fel a beszélő újság. 10 órától 11-ig pedig *cigányzene* lesz hallható a kagylókon keresztül, melyet az Emke és az Elite kávéházból közvetít a Telefon Hirmondó.

MŰVÉSZET.

□ **A királyné szobra.** *Erzsébet* királynénak szobrot állíttanak a póstyéni fürdő parkjában. A szoborborzítottág *Jankovich* Gyulát bízta meg a szobor mintázásával. A művész javában dolgozik a szobron, amelyet még ez évben ünnepélyesen lelepleznek.

□ **A szegedi mútárlat.** A *Szegedi Képzőművészeti Egyesület* tavaszi kiállítása még ebben a hónapban megnyílik és anyagának tekintélyes része már együtt van a városligeti műcsarnokban. Azok a művészek, akik a kiállításra szánt műveiket még nem küldötték be, jól teszik, ha azokat még ezen a héten beküldik a városligeti műcsarnokba, mert a kiállítás anyaga okvetlenül már a jövő hét első napjaiban utnak indul Szeged felé, ahol a tárlatot nagy érdeklődéssel várják. A szegedi kiállításból az egyesület és a város részéről körülbelül 14.000 korona vásárlás biztosítva van, melyhez ha a várható magánvásárlást hozzávesszük, ugy körülbelül 22—24.000 korona összes vásárlásra van kilátás. A kiállítás, melynek érdekében *Erdélyi* Béla, a Szegedi Képzőművészeti Egyesület igazgatója, a napokban Budapesten járt, szokatlanul érdekesnek ígérkezik.

□ **A bukaresti magyar kiállítás.** Bukarestben ez év tavaszán magyar mútárlatnak kellett volna megnyílnia. De Romániában most kormányválság van s minthogy az új választásokat éppen a tavaszra tűzték ki, ez a válságos politikai helyzet teljességgel alkalmatlan a művészeti vendégszerelésre. A bukaresti osztrák-magyar követés tanácsára tehát a májusra tervezett magyar kiállítás bizonytalan időre elmarad.

□ **Tompa emlékszobra.** *Tompa* Mihálynak, a virágregék költőjének, emlékszobrot állít szülővárosa, *Rimaszombat* hazafias közönsége. A szobor, melyet *Holló* Barnabás mintázott, már érebe van öntve. Az emlék álló alakban örökíti meg a költőt, amint egyik kezében virágot tart, a másikban pedig könyvet fog. A szobrot tavaszon állíttatják Rimaszombat főterén. Ünnepélyes leleplezése júniusban lesz, az új megyeháza átvételével egy napon.

□ **Az olasz művészet története.** Az olasz művészet történetét összefüggő előadásban s telis részletezéssel a legújabb meg. Magáról az óskerestény művészetéről *Kraus*, a renaissance-ről több kiváló kutató írt bőséges könyveket de ennek a fontos művészetnek kialakulását minden hatásaival egyetemben csak most dolgozta fel egy hírneves olasz tudós, *Adolfo Venturi*. A hat kötetre tervezett óriás munkából megjelent az első, mintegy hatszáz oldal terjedelemben, 462 képpel, ezek közt sok az eddig kiadatlan illusztráció. A testes kötet az olasz művészet történetének azt a rendkívül érdekes korszakát mutatja be, amely a keresztény művészet kezdetétől Justinianus császár uralkodásáig tart. Eddig ezt a korszakot legbőségesebben felekezeti jellegű írók írták meg, még pedig erősen az egyház szempontjából. Ennélfogva részrehajló, egyoldalú munkákat kaptunk. *Venturi* műve telette áll e pártisemponon. A kitünő műtörténész a legújabban felidezett bőséges adatok segítségével mutatja ki, mint növekszik elő léteken az ó-kerestény művészet a hatalmas római művek dűledekeiből s mint erősödik benne az a mag, amelyből a zamatos középkori művészet s később a renaissance fejlődött. Ily szemlemben és terjedelemben írja meg a többi kötetet is, amelyek legutolsója négy év múlva jelenik meg. Ez lesz az első rendszeres és teljesen részletes olasz műtörténelem s eseményt jelent a műtörténetírásban. A disz munkának is beillő nagy művet *Hoepf* Ulricó milánói könyvkiadó adja ki.

VIDÉK.

— **(A décsi gimnázium.)** Szolnok-Doboka vármegyéből, Deésről veszszük az értesítést, hogy ott nyugtalanságot szül az a körülmény, hogy a vallás-és közoktatásügyi miniszter a Deésen engedélyezett alginmáziumnak főgimnáziummá fejlesztése érdekében

a lépéseket még nem tette meg. Pedig Deés város képviselőtestülete épp ezeltől egy évvel kérelmezte a fejlesztést, meg is építette a vallásügyi minisztérium által kiadott terv szerint a diszes kétemeletes főgimnáziumi épületet, melyet a minisztérium át is vet. A felszerelési költségeket a vármegye fedezte. Deés városa nagy anyagi áldozatot hozott, most az épület a kisajátított telkekkel együtt majdnem 400.000 koronába került; az 5-ik osztály már ez év őszén lenne megnyitandó. Ajánljuk *Wlassics* vallás-és közoktatásügyi miniszter ur figyelmébe Deés város közönségének és Szolnok-Doboka vármegyének ezen méltányos és igazságos kívánásáig.

MULATSÁGOK.

□ **A hírlapkiadó mulatsága.** Ma este zajlott le a Royal-szálló disztermében a fővárosi hírlapkiadó-hivatali tisztviselők táncmulatsága azzal a fényvel és abban a pompás hangulatban, mely e bálók múltjából kedves emlék gyanánt maradt vissza. A pontosság és rendszeret, amely a derék tisztviselőket jellemzi, élvezetes és intim estét is szerzett mindenkinek és az a rengeteg sok szép asszony és leány ismét egy felejthetetlen esie emlékeit vitte haza. A táncmulatságot magas színvonalu hangverseny előzte meg, amelyben méltán megérdemelt elismeréssel működtek közre: *Sykós* Albert, *Bartók*né *Goldmark* Kornélia és *Goldmark* Sándor, *Panlock* Auguszta, *Füredi* Béla, *Polgár* Ilona, aki *Rákosi* Jenőnek a *szinpad* című monológját mondta el, továbbá *Bock* Piroksa, *Haidt* Margit, *Sághelyi* Angéla, *Stemberger* Vilma, *Vidor* Laura *Agnelli* Irén, *Jakcs* Matild, akik *Kern* Aurélnak, egy kedves apróságát mutattak be. Utóljára hagytuk, pedig valamennyi szereplő közt kivált *Fedák* Sárít, a Népszínház széptehetségű művésznőjét, aki íradhatatlan lelke volt az egész estnek. Elbáoló művésztelének sokoldalúságát mutatta be sikkes eleganciával és majd elragadó tánc, majd pajzán dalai készítették riadó tapsokra hallgatóságát. A táncmulatságon is meglátszott az ambiciózus, avatott rendezés keze. A zenét *Banda* Marci teljes zenekara szolgáltatta. Kénn már oltoagták a glámpákat, amikor a mulatóközönség hazatért. A megjelent helygek díszes sorában voltak:

Aranyosy Elek, Angenstein József, Andreánszky Jenőné, Bereczky Mártonné, Belles Jánosné, Bihary Ferencné, Bartók, Goldmark Kornélia, Bathory Frigyesné, Blau Mór, Blum Mór, Benkő Nándorné, Benkő Jenőné, öz. Berger Manóné, Blau Ignác, Bendner Győzőné, Berkovits Antainé, Bertalan Izidorné, Beöthy Lászlóné, Baumann Jakabné, öz. Bártay Lajosné, Bittner Sándorné, Berényi Lászlóné, Breuer Henrikné, Balla Vilmosné, Budai Mártonné, Banda Edéné, Czékusz Árpádné, Csillag Mártné, Csillag Józsefné, Csillag Zsigmondné, Dolmányi Ernőné Davidovics Mórné, Deutsch F.K.-né, Elek Ferencné, Erdődy Gáborné, Engel Zsigmondné, Éross Antainé, Ferenczy Gedeonné, Felmerly Fódogné, Fleischbauer Sz.-né Övegvy Frisch D.-né, Feledy L.-né (Sopron), Fischer B. né, Fleischner Kálmán, Flamm Mór, Fischer Gézné, Fleischl Károlyné, Gálly Istvánné, Gáthy Józsefné, Gergely Miklósné, Glaser Leoné, Gellért Dezsőné, Grünwald Lajosné, Göbl Mihályné Grünwald Pálné, Galander Béláné, Györfly Jánosné, Harangy Sándorné, Herkel Lóránné, öz. Holländer M.-né, Halász Henrikné, Haas Davidné, Hartmann Józsefné, Hartmann Vilmosné, Hewett Ernőné, Hermann Károlyné, Hans Gyuláné, Hajós Jánosné Horváth Gedeonné, Huber Sándorné, Kerekes Jenőné, Kálmán Zsigmondné, Klein Mór, Kertész Károlyné, Kuntzer Álrédné, Kralitz Alajosné, Keleti Péterné, Korn Rozalia, Kenessey Jenőné, Keleti Gézné, Kóbin Etelka, Lepényi Gidóné, Lukács Imréné, Dr. Lévy Istvánné, Lukács Gáborné, Liebslein Zsigmondné, Lakatos Lajosné, Ligeti Miklósné, Malonyay Zoltánné, Mertens Péterné, Michay Gáborné, Markovics Simonné, Dr. Márton Sándorné, Marton Akosné, Marton Lipótné, Mautner Lóriné, Nadányi Róbertné, Nagy Gézné, Olay Jakabné Örlay Lajosné, Péterffy Péterné, Pesti Álrédné, Polonyi Henrikné, Rátkay Józsefné, Réday Lászlóné Rauch Józsefné, Rákosi Jenőné, Rákosi Szi, Reisz Jakabné Szvoboda Lajosné, Steiner Henrikné, Schwarz Lipótné, Schwarz Flóra, Sümei Vilmosné, Selmezi Lajosné, Schönfeld Lipótné, Strausz Adolfné, Schön Sándorné Schwarz Arnoldné, Sinnreich Zsigmondné, Szalmás Sándorné, Szatmáry Jenőné, Steiner Rezsőné, Schmiéck Izorné, Sohlesinger Vilmosné, Schwarz Gyuláné, Sziágyi Arabella, Stern Erzsébet, Soós Izorné, Spitzer Ármán, Seidler Jozsefné, Talabér Béláné, Tasnády Károlyné, Timár Jenőné, Törzs Adolfné, Tanzer Ignusné, Toldy Józsefné, Tolnai Simonné, Udvarhelyi Marcelné, Veszprémy Beneczné, Vilner Károlyné, Varga Mór, Vajda Miksáné, Vajda Béláné, Vajdáné Poitzler Irén, Weisz Mór, Winkler Józsefné, Weinberger Gyuláné, Weisz Lajosné, Wachsmann Henrikné, Wiesinger Manóné, Zempléni Gáborné, Zilahy Dezsőné.

□ **Művészet.** Az Országos Kereskedelmi és Iparcsarnok e hónap 16-án este 9 órakor saját helyiségeiben művészetét rendez, amelyen több elsőrendű művész működik közre. Az estén többek között színpadra kerül *Lucian* és *Molnar* Ferenc egy alkalmi bohózata. A művészetes táncmulatság követi. Az est iránt máris nagy érdeklődés nyilvánul.

(A Pápai Leánygyestület estélye. Fényes sikerű művészeti rendezést tegnap a Pápai Önszolgálat Leánygyestület, ez az agilis irodalmi és művészeti társaság, amely valóságos gócpontja Pápa város szellemi életének. Az estély szereplői csaknem kivétel nélkül fiatal leányokból állt, akik szavallatokkal, humoros magánjelenetekkel és dialógokkal mulattatták a közönséget. A szereplők: Farkas Gizike, Süss Olga, Kövi Dólorá, Beck Etel, Nobel Jozefa, Deutsch Elza, Weisz Irén, Lódy Margit, Schlesinger Olga, Heller Irma, Spitzer Berta, Barna Juliska, Hegedüs Riza és Illés Irén kisasszonyok. A pompás mulatságot, melynek sikerén a Leánygyestület elnöknője: Rosenthal Franciska és Steinberger Lipótné buzgólkodtak, reggelig tartó tánc fejezte be.

(A budapesti fodrász-szociális március 24-én a Nemzeti szállóban a Vörösmarty-szobor javára felmezes táncestélyt rendeznek.

TUDOMÁNY, IRODALOM.

○ A Petőfi Társaság ülése. A Petőfi Társaság ma délelőtt Bartók Lajos elnökle mellett nagyszámú és előkelő közönség jelenlétében ülést tartott, amelyet teljesen a márciusi emlékeknek szentelt. Első sorban Szana Tamás olvasta fel Tóth Sándor vendég Petőfi és a köztársaság című értekezését.

Felolvasása előtt Szana rokonszenves szavakban nyilatkozott meg az íróról. Elmondta, hogy Tóth Sándor először a 80-as években tűnt fel azon a novella-pályázaton, amelyet Sacher-Masoch, a kitűnő német novellista hirdetett az *Auf der Höhe* című internacionális folyóiratban. Több német, francia és más külföldi író vett részt a pályázaton és az első díjat Tóth Sándor nyerte el. E: nevét egy csapásra ismertté tette. Azóta két kötetet lepett a nyilvánosság elé; de később felhagyott a szépirodalommal és csak pedagógiai szakdolgozatok írt. Jelenleg a makió gimnázium igazgatója és e minőségében nagyobb esztétikai tanulmányt írt Petőfiről, melynek a ma felolvasott értekezés egy részletét képezi.

Utána Ábrányi Emil olvasta fel *Hatalmas végtet*... című gyönyörű hazafias költeményét. A kitűnő költőt már az emelvényre lépte alkalmával zajos tapsal fogadták, amely felolvasása végeztével szűnni nem akaró éljenzéssel vegyült össze. A költemény első strófáját itt adjuk:

Hatalmas végtet! Hadd megörnem azt,
Hogy ósaztartsunk híven, okosan,
Hogy megbecsüljünk mindent, a miből
Szegény hazánknak egy kis haszna van.
Ha megbecsüljük szívvel, észszal egymást,
Majd Európa is becsülni fog.
Ha azt akarjuk, hogy más is szeressen,
Előbb egymást szeressük, magyarok!

Végül Bársony István olvasta fel *Petőfi szerelme* címen nagy hatást keltett novelláját, amelyben azt fejtegeti, hogy Petőfi házassága nem volt boldog, Szendrey Julia nem szerette egy, amint Petőfi megérdemelte volna. Ezt bizonyítja Szendrey Juliának már a mézesbetek alatt való állandó tüprengése.

Bebizonyított történelmi tény — mondja Bársony, — hogy Petőfi komolyan menekülni nem is akart a segesvári esatából, amikor pedig szegény nélkül tehetne volna, hisz mindenki joggal menekült már. Az a merengés ott a fejeérgyázi esatáron, az a fegyvertelenség, az a céltalan bevárása a végvesztélynek: nem volt-e közbny az élet iránt? Az író ezt boldogtalan házasságából eredőnek tartja.

Az érdekes felolvasást mindvégig feszült figyelemmel hallgatta a közönség és a végén zajos tapsal jutalmazta a kitűnő író.

A felolvasó ülést zárt ülés követte, amelyen elhatározta a társaság, hogy Szalk-Szt.-Mártonban március 15-én megtartandó Petőfi-ünnepélyen a társaság testületileg vesz részt.

Elhatározták továbbá Jeszenszky Danó pénztárnok indítványára, hogy a társaság a fővárosi kölcsönre 10.000 koronát ír alá.

○ A reformáció kora. A Nagy Képes Világtörténet VII. kötete, melylyel az Uj-kor kezdődik, most hagyta el a sajtót. Ez az első kötet, melyet maga a vállalat szerkesztője, Marczali Henrik írt. A többi kötetek még nemzetek szerint csoportosíthatók a történetet, mert a régebbi korokban Európa történetében mindig egy-egy nemzet játszott vezérszerepet. Az Uj-korral azonban ennek vége. Itt a nemzetek története szerves és egységes egészzé válik. Ennek feltűnése igen nagy feladat, melyet csak oly jeles tudós oldhat meg sikerrel, minő Marczali Henrik. A kötet a reformáció korát tárgyalja és eleven tollal festi az eszmék áramlatait, amint összecsapódnak és elvegyülnek egymással. Pártatlan történelmi pontosságával és részrehatlanságával az számot mindenki pártnak állásáról és a tudós nemese kíváncsiságával és szorgalmával fűrkészi az egyes cselekedetek indokait. A könyvnek két fozusa van: Az egyik V. Károly küzdelme a világuralomért, a másik a reformáció alakulása és terjedése. Az egyének sohasem lépnek előtérbe annyira, hogy érdekfűzősüket egészen maigokhoz vonják, mindig az eszmék illusztrálására szerepelnek. Különbös sulyt fektet mindenütt a magyar részre, amelyben legnagyobb gondallal Martinuzzi György és Zrínyi alakját rajzolja meg. Ezeknek egy-egy igen érdekes és fontos levelének hasonmása is benn van a könyvben,

amelyek még sehol sem jelentek meg. Különbben mindenütt igen nagy gond van fektetve az illusztrációkra, melyek művészi kivitele megeleveníti a könyvet. Különbösen gazdagon van illusztrálva a Lutherre vonatkozó rész. Kinek több arcképe és autogramma is van a könyvben, egy miniatúra magától Kranahtól. Régi metszetek nagy számmal vannak híven reprodukálva, különösen érdekesek a lengyel és orosz történeti képek, amelyek eddig még sehol nem láttunk. A magyar részben is sok, eddig ismeretlen érdekes kép van. Többek közt Frater Györgynek, Zrínyi Miklósnak egy arcképe, az utóbbi Ernst Lajos gyűjteményéből. A színes képek közül Dürer aquarellje a nürnbergi vár udvaráról válik ki és a Stuartok szomorú emlékü koronája, mely Edinburgban őrzik, mint muzeumi tárgy. A kötet végén gyönyörű tömör tejezet van, a korszak szellemi fejlődéséről, mely rövid fejezetekben elevenen világítja meg az állam és a polgárság helyzetét, gazdasági átalakulását, vallásos, művészi és tudományos életét. E kötet a Nagy Képes Világtörténet tizeköt kötetéből a hetedik. A VI. kötetnek megjelenése későbbre maradt. Egy kötet ára díszes kötésben 8 ft. Megrendelhető havi részletfizetésre is a kiadótársulatnál. Révai Testvérek Irodalmi Intézet Részvénytársaságánál, Budapest, VIII., Üllői-ut 18. szám.

○ A magyar államjog alaptanai. Közjogi intézményeink precíz és minden részletre kiterjedő méltatása dr. Balogh Arthur egyetemi magántanár legújabb munkája, amelynek *A magyar államjog alaptanai* a címe. A főbb államjogi alaptanok kifejtéséhez csatlakoznak a közjogi méltatások és az egész munkának nagy értéket ad a világos, áttekinthető szisztemája a tárgyalásnak és a helyes értelmezése az anyag minden részletének. Az államterület a nép és a fohatalom méltatása adja meg a kitűnő munka gerincét, a bevezetés az alapvető fogalmakat ismerteti, a befejező részek pedig Horvát-Szlavon és Dalmátországok autonóm alkotmányán kívül államjogi viszonyukat Ausztriához tárgyalja. Mindenképpen értékes és érdemes ez az államjogi munka, a tanulmányozása az elméleten kívüli gyakorlatot is hasznosan megteremti. A gyakorlati fontosságát a mi viszonyainknál fogva alig is lehet eléggé hangsúlyozni. Amennyiben pedig a munka német nyelven is meg fog jelenni, bizalommal bocsáthatjuk majd kevésbé ismert és gyakran félremagyarázott államjogi viszonyainknak ezt a hü tükrét a külföldi figyelő érdeklődése elé. A *Franklin-Társulat* kiadásában jelent meg a huszonötves kötet, amelynek hat korona az ára.

○ Magyar Iparoktatás. A *Magyar Iparoktatás* márciusi száma érdekes tartalommal jelent meg. A revnét dr. Sztéryni Sándor szerkesztő nagy szakavatottsággal.

EGYESÜLETEK.

(Az V. és VI. kerületi kültelek egyesülete) Neuschloss Marcel kir. tanácsos elnökle mellett tartotta meg évi rendes közgyűlést. A Rieger Györgynek elnökle mellett működő népkönyha kiszolgáltatót 12 868 adagot 20 fillérjével, 11.352 adagot 12 fillérjével, 6272 adagot pedig teljesen ingyenesen. Elismeréssel adozott a gyűlés Krausz Dezsőné a népkönyha közvetlen vezetője iránt, köszönetet mondtak végül Krausz Dezső pénztárosnak fáradozásáért.

(Az Országos Gyermekvédő-Egyesület) választmánya március 14-ikén, csütörtökön délután 1/2 óra körül ülést tart. A V. ker. Markó-utcai törvénykező palotában. Ez alkalommal tárgyalni fogják a mende-kház építésének az ügyét.

TÖRVÉNYSZÉK.

§§ Nagy ügyvédi értekezlet. Dr. Visontai Soma és dr. Gyórfly Gyula országgyűlési képviselők — a *Magyar Jogász* értesülés szerint — a Vigadóba egy nagy ügyvédi értekezletet szándékoznak összehívni, amely az új perrendtartásnak az ügyvédi kar érdekeit sértő intézkedései ellen tiltakozzon.

§§ Földszikletelés vagy hamisbankó gyártás? A vádlottak padján öt ennek: Szántó János tisztó-intézet-i alkalmazott, Kaukál János karagói tényképész, Sárközi Marton szeszőző, Szántó Antal lodrász és Nagy István cipész. Pénzbamisítás büntetével vádolja őket az ügyészség a miatt, hogy a mult év nyarán ötkoronás ezüstpénz, 10 forintos és 100 forintos bankók gyártására vállalkoztak és be is szereztek a hamisításhoz szükséges eszközöket. Hogy ez a közkereseti társaság idő előtt megbukott, az Paulay Gáspár háztelgyelő érdeme. Paulay Szántó szintén megakart nyerni a bankóhamisítás eszméjének: Paulay látszólag beleegyezett a szilusztris társaság abban állapotott meg, hogy Paulay lakását rendezik be műhelynek. Szántó másnap reggel be is állított a bankópresei és a szükséges egyéb eszközökkel Paulayhoz, de a lesben álló detektívek elfogták. Megmotoztatása alkalmával egy hamis 100-as bankót találtak a zsebében. Ennek a százasnak nyomán lehetett aztán a közkereseti társaság tagjai összeszedni. A tárgyaláson, melyet Bördög bíró vezetett, mindannyian tagadtak. A legutragosabb volt Kaukál János tényképész védekezése.

— En kérem földszikletelési anyagot találtam fel. Azon cöblből, hogy a növények fejlődését ilyen szikletenített talajban képekkel illusztrálni tudjam kiadni szándékot reklám-könyvben, hoztattam le

Pestről Agnely Béla urat a cinkografálás mesterségének betanítására.

— Ha ez így van, akkor miért nyelt le egy százás bankót, mikor elfogták?

— Fizetni valóm volt s nem akartam, hogy minden pénzemet elvegyék. Ezt a százást meg akartam menteni.

Agnely Béla cinkografus, aki Kaukalt betanította a cinkografálás mesterségére, szintén kedvezően vallott a vádlottak mellett.

— Mit fényképeztek ott Karczagon?
— Hűvelyes veteményeket, dinnyét, uborkát.
— Nem százás bankót?
— Ahhoz én nem nyújtottam volna soha segedkezet.

— Ön itt bátran megmondhatja a valót, ön most tanu és nem vádlott.

— Engem nem bankófotografálásra szerződtek, hanem cinkografálásra, s ha valami bünt akartak volna velem elkövettem, megmondanám.

Miután az egyik védő dr. Kreuzer szintén megerősítette Kaukalkat azt a védekezését, hogy ő mint szikletenítő anyag feltalálója ismeretes a megyében s így valószínű az a védekezés is, hogy a cinkografálás tisztességes szándékból akarta megtanulni, a törvényes és a vádlottakat bizonyíték hiányában felmentette, egyedül Szántó Jánost ítélte el hamis név használálatáért 40 korona pénzbüntetésre. Az ügyésze felebezett.

SPORT.

Football. A mult vasárnapi izgalmas mérkőzés eredményét, amely a Budapesti Torna Klub a Műgyetemi Football Club csapatával szemben győztesnek választotta föl, a Magyar Labdarugók Szövetségének választmánya a M. F. C. óvársára megemissítette és két héten belül megtartandó újabb mérkőzésre szölytotta fel a jeleket. Mint bennünket értesítenek a B. T. C. és a M. F. C. folyó hó 17-én fog újra mérkőzni.

A mai matchekre igazi tavaszi idő gyűjtötte össze a football-játék nagy közönségét a csömöri-uti versenypályán. A Műgyetemi Football Club és a Magyar Úszógyógyesület I. és II. csapatai álltak egymással szemben. A főérdeklődés természetesen az I. csapatok mérkőzésére irányult. A M. F. C. I. csapata tehát mint ez időnyben veretlen csapat állt a küzdőtéren. A játék igen szépen indul meg a M. F. C. támad s alig 6 percnyi küzdelem árán megszerzik az első goalt. A műgyetemiék főlénye folyton kitűnik s az első félidő 1:0 eredményvel záródik. A második félidőben a M. U. E. támad s ugyancsak öt perc múlva megszerzi a kiegyenlítő goalt, ami némi feltűnést is kelt. A felállás után a játék a M. U. E. oldalán folyik s csakhamar a lapda a kapuba röpül, mely goalt néhány perc múlva újabb goal követ. Így az eredmény 3:1 a M. F. C. javára. Mindkét csapat dicsegetéremelő módon játszott s az M. F. C. csapata nem annyira a goaljainak számát akarta szaporítani, hanem inkább szép összjátékát bemutatni. Az első csapatok mérkőzését a II. csapatok küzdelme előzte meg, melyben szintén a M. F. C. II. győzött 2:1 goalal.

A Slavia, a legjobb kontinentális csapat, e hó 24-ikén Prágából Budapestre rándul és a Budapesti Torna Clubbal fogja erejét összemérni. 25-ikén pedig a M. A. C. football-csapatával matchel.

TÁVIRATOK.

München március 10. A esti lapok jelentik, hogy a regens-herceg 80-ik születésnapja alkalmából Vilmos császár helyett a trónörökös jó Münchenbe.

Madrid, március 10. A hivatalos lap holnap rendezetet fog közölni, amely az alkotmányos biztositókat az ország egész területén vissza fogja állítani.

Dover, március 10. A *Pas de Calais* gőzös, mely Calais és Dover közt közlekedik, mult éjjel nekiment egy bárkának, amely aztán elsüllyedt. A gőzös megmentette a bárka legénységét, de maga annyira megrongálódott, hogy vissza kellett térnie Doverbe. Az utasok aztán más hajóra szálltak át.

Marseille, március 10. A helyzet változatlan. Vagy hatvan sztrájkoló ma délelőtt meg akarta akadályozni a Sagunto nevű spanyol gőzös rakományának kirakását, de a rendőrség és a csendőrség szétzörta őket.

A macedón helyzet.

Konstantinápoly, március 10. Szinoviev orosz nagykövetnek tegnapi kihallgatása során a szuitán köszönetet mondott Oroszországnak a macedón bizottság igazatásával szemben tanusított magatartásáért és megelégedését fejezte ki a hatalmak határozata felett, hogy *Krtán fenntartják a státus quo*. *Constans* francia nagykövet tegnapi kihallgatása alkalmával nem került szóba a macedóniai helyzet.

A kínai bonyodalom.

Berlin, március 10. A Wolff-ügynökség jelenti Pekingből tegnap kelettel: Mint kínai forrásból híre jár, az orosz követ ragaszkodik a Mandzsiáriá vonatkozó egyezmény aláírásához és kényszerítő intézkedéseket helyez kilátásba ha az aláírás meghatározott időn belül meg nem történik.

Washington, március 10. (Reuter.) Az Egyesült-Államok és a hatalmak között folytatott iratváltásból, amelyet most tesznek közzé, kiderül, hogy az Egyesült-Államnak 1901. február 16-ikán a hatalmaknak átküldött azonos jegyzékén kívül még egy másik jegyzéket intéztek Kínához. Ebben arról értesítik Kínát, hogy az Egyesült-Államok nem helyeselhetik a Kína és más hatalmak között folytatott titkos tárgyalásokat, amelyek valamely területre átengedése irányulnának. A jegyzék hozzáteszi, hogy az Egyesült-Államok nem tartják alkalmasnak a mostani időpontot területátengedésekre vagy ezekre vonatkozó tárgyalásokra. Majdnem az összes hatalmak, Oroszország az elsők között, helyeselték a jegyzéket, és kifejezték ahhoz való hozzájárulásukat.

A jezsuiták ellen.

Madrid, március 10. A Fabra-ügynökség jelenti: A portugál határról érkező jelentések szerint a lisszaboni politéknikai iskola katonai hallgatói ma lármás tüntetést rendeztek a jezsuiták ellen. A rendőrség közlegye behatoltak az épületbe és több tüntetőt karddal megsebesítettek. A katonai hallgatók a képviselőkamara-hoz tiltakozást intéztek a rendőrség brutalitása ellen. Lisszabonban az eset miatt nagy a felháborodás. A diákok a katonai hallgatók pártjára álltak. A portugál kormány minden táviratot amely erre az ügyre vonatkozik, elkobozott.

KÖZGAZDASÁG.

Az Osztrák-Magyar Bank állása, mint Bécsből táviratozzák, március 7-én a következő volt: Bankjegytartalék 1.307.463.000 korona. — 3.718.000 K. Értékpapír: 1.246.199.000 korona (+ 3.891.000 korona). Váltóadatok 260.240.000 korona (+ 14.375.000 korona). Lombard-üzlet: 65.170.000 korona (— 579.000 korona). — Adómentes bankjegytartalék: 271.604.000 korona (+ 7.172.000) korona.

A Magyar Folyam- és Tengerhajózási Részvénytársaság még e hó folyamán megindítja Budapest—Visegrad és Dömös között járatát a Kis-Dunán, a gőzös egyelőre csak egyszer het naponként — a múlt évben is érvényben volt menetrend szerint — oda és vissza közlekedni. Junius hónapban a társaság naponként már két járatot, a nyári hónapok alatt pedig (júliusban és augusztusban) próbaképpen naponként három járatot fog fenntartani, úgy, hogy az első gőzös délelőtt 9 óra körül, a második délután 2 óra körül és a harmadik gőzös délután 5 óra körül fog Budapestről elindulni és reggel 8, illetve délután 4 és este 9 óra körül Budapestre visszaérkezni.

A magyar forgalmi bank mint szövetkezet ma tartotta közgyűlését dr. Leitner Adolf előnökte alatt. Az igazgatóság jelentése szerint a rossz pénzügyi viszonyok dacára az intézet szép eredményt mutathat jól és semmiben sem maradt el eredmény tekintetében az előző évektől. Az összes forgalom 16.107.301 korona volt. A tiszta nyereségből 8292-92 korona minden részvény után 5% osztalékot fizetnek s az alap-szabályszerű levonások után a fennmaradó 329 koronát új számlára írják. A felmentések megadása után megajánlották a választásokat a Weiser Kálmán vezérigazgatónak a szép eredményért egyhangulag köszönetet szavaztak.

Szerkesztői üzenetek.

— Kéziratokat nem adunk vissza. —

K. Alfrédnek. Ön azt írja, hogy a szép postás kisasszony minden levelét felbontja és elolvassa. Szép postás kisasszony . . . Hm. Nekünk úgy tetszik, hogy ön nem panaszodik, hanem dicsekszik.

16.284. sz. előfűzető. Az esztergomi főispáni szék betöltése dolgában a minisztertanács még nem határozott. Sejtelmünk sincs, ki lesz a főispán.

Sz. L. Miskolc. — **H. S. Veszprém.** Simon német professzor *Lignosulfit* nevű orvosságáról nem tudunk többet, mint amit a *Münchener Neueste Nachrichten* alapján néhány nappal ezelőtt megirtunk. Méltóztassanak a nevezett bajor újság szerkesztéséhez fordulni, ott talán tudják a professzor közelebbi címét.

S. Budapest. Forduljanak bizalommal a báró Hirsch-féle jótékonyági alap kezeléséhez (VI. Lázár-utca 18.), ott ilyen célokra szívesen adnak.

Mariaka. 1. Már nem kapható meg. 2. A cs. és kir. 9. (gróf Clerfayt), az 54. (Alt-Starhemberg), a 79. (Jellisch), a 85. (Iovag Kess) 3. Orvossal vizsgálta meg, az majd megmondja az okát.

Zágrabi előfűzető 12. Hivatalosan elismert diplomáciai világnyelv a francia. A másik kettőt is világnyelv, de hivatalosan nincs azzá proklamálva egyik sem.

N. J. Kalocsa. Szülői folyamodjanak, az illetékes közigazgatási hatóság útján, a kerületi hadkiegészítő parancsnoksághoz. Ha azonban több testvére is van, aligha kapja meg a szolgálati mentességet.

Os. L. urnak. Barátai mindenáron követelik, hogy az ügyet lovagias utra terelje és ön nem tudja, mit tegyen? Teringgett, verekedék. Sokkal egyszerűbb és kényelmesebb dolog lovagias ellenérel verekedni, mint jó barátokkal veszekedni. Annyi kurázsija mindenkinek van, hogy kiálljon, de az a bátorság, hogy a jó barátokat a pokolba kergesse, a legtöbb emberből hiányzik. És ez adja meg a jó barátoknak az impulzust, hogy legmagánabb ügyeinkben szabadon garázdálkodhassanak. A barátság drága kincs, no kívánjon ön olesón jutni hozzá.

K. M. Kőbánya. 1. Csak akkor veszik fel a tanfolyamra, ha legalább egy évi közigazgatási gyakorlatot tud kimutatni. De azért folyamodjunk, a belügy-miniszter tudtán, nagyobb képzettségére való tekintettel, időmentül őnt e föltétel alól. 2. A tanfolyam mindig szeptemberben kezdődik. Evi tandíj 40 korona. A tanfolyam tárgyai: tételes magyar közjog, közigazgatási jog, a belügyi, vallás és közoktatási, pénzügyi, közigazgatási és katonai közigazgatás, büntető jog, bűnvádi perrendtartás, tételes magyar magánjog, telekkönyvi rendtartás, állami számvitel, közszégi ügyvitel és irálytan. 3. Ha éppen üresedés van, esetleg mint közigazgatási gyakoronokot alkalmazzák 1000 korona évi fizetéssel s a valamelyes állás üresedésébe jön a megényél, bármelyikre pályázhat.

G. M. Budapest. 1. Ha sorozatásáig nem érvényesítette egyéves önkéntesi jogát, akkor azt többé nem érvényesítheti. Ez általános szabály, amely alól katonáék nem tesznek kivételt. 2. Arra lehet reményesége, de akkor sem hagyhatja oda az állását míg három éves tényleges szolgálati kötelezettsége meg nem szűnik. 3. Akinek egy éves önkéntesi joga van, az folyamodványban kérheti, hogy lehetőleg a honvédséghez helyezze át, de ha három évre sorozzák be, akkor nem is kérheti.

Z. S. Riese. 1. A Hoffmann-féle Magyar Helyesírást 60 fillértér kaphatja meg kiadóhivatalunktól. 2. Soroztatása évig kaphat utlevelet, mert a sorozásra meg kell jelennie, akárból van is.

W. J. Gyulafehérvár. Nem kaptuk meg a levelét s így nem tudjuk, mire várja válaszukat. Ha megírja, önnök is éppoly szívesen adunk választ, mint mindenkinek, aki hozzánk fordul.

Vauti jegy. A rendezett tanácsú városok hivatalnokai igenis megkapták a féltaru utazás kedvezményét. Az arépeké igazolványokért hivatalos utam kell folyamodni a magyar államvasutak igazgatóságához s mellékelni kell egy egy koronás okmánybélyeget.

V. R. Budapest. 1. A reklamáló kérvényhez mellékelni kell: 1. a születési, erkölcsi, illetégségi bizonyítványokat, a családi értesítőt, hivatalos közszégi bizonyítványt arról, hogy egy az anyja, mint ön vagyontalanok s hogy ön tényleg családfelemlő. 2. A kérvényt csak a sorozás előtt adhatja be. 3. Nem önnök, de az anyjának kell folyamodni. 4. Igen, bélyegköteles. 5. A kerületi hadkiegészítő parancsnoksághoz címzendő, de az illetékes közigazgatási hatóság útján adandó be.

Özvegy. Bizalommal fordulhat a báró Hirsch jótékony-alaphoz. Hivatalos helyisége: Budapest, VI. Lázár-utca 18. Folyamodásához mellékelje a fiu születési, tanulmányi és szegénységi bizonyítványait.

B. E. Budapest. Nem szolgálhat államköltségen, csak ha középiskolai érettségi bizonyítványa van és egy a saját, mint a szülői, esetleg legközelebbi rokonainak vagyontalanságát igazolhatja.

B. A. Keszthely. Az illetékes hadtestparancsnoksághoz kell folyamodni. Sokkal okosabb azonban, ha leszolgálja az önkéntesi évet s úgy teszi le a kadétvizsgát. Így hamarabb és biztosabban is ér célt.

B. J. Budapest. 1. Másodszor üzenjük meg immár, hogy mind a három községben van állami iskola. 2. Rákospalotára mehet villamoson, Rákostalvára és Cinkotára ellenben gőzvasutal vezet. 3. Budaökon egész az Unio Magyar Általános Gyufagyárig van kiépítve a villamos vasut.

1593.646. H. S. A báró Hirsch-jótékonyági alap kezelésége Budapest, VI. Lázár-utca 18. sz. a. van. Oda küldendő a folyamodványok. Mellékelni kell a születési, erkölcsi és szegénységi hatósági bizonyítványokat, azokívül igazolni kell, hogy a kölcsönt tényleg ipari, vagy kereskedelmi üzlet folytatására fogná felhasználni, hogy azzal megélhetését biztosítsa.

Margitta. 1. Az igazságügyminiszter minden esütörtökön d. u. 4 órakor ad kihallgatást. Aznap délig személyesen kell jelentkeznie az einöki titkárnál a miniszterteremben. 2. A deési kerületet gróf Teleki Domokos képviseli az országgyűlésen.

S. L. Pétervárad. Agyakorokoskodás közönsége sen egy évig tart, ha az idő alatt leteszi a pénzügyi szakvizsgát, hivatalosítást állásért folyamodhatik.

R. H. V. Méltóztassék monarchiánk new-yorki os. és kir. főkonzulátusához fordulni s egyben a válaszbélyeg értéket is utalványozni.

Elégedetlen. Igen van kilátás rá s úgy tudjuk, a földművelésügyi minisztériumban foglalkoznak is a kérdéssel.

36.279. sz. előfűzető. A kir. adófelügyelőhöz kell folyamodni s ha ott nem ér célt, a pénzügyminiszterhez.

Mariaka—Jászberény. 1. Eperjesen nincs állami tanítóképződe. 2. Ha a folyamodónak megvan a négy polkari iskolája, nem kell felvételi vizsgát tennie. 3. Magyar Kereskedők Lapja. VII. Rottenbiller-utca 34. Állásokat közvetít a Kereskedelmi Alkalmazottak Egyesülete. VII. Royal nagyszálló.

J. M. Mező-Tarkány. Méltóztassék lapunk legutóbbi számaiban utánanézni, ott megtalálja kérdéseire válaszukat.

Előfűzető nővére Cs. Egyik színe benne a budapesti cím- és lakjegyzékben. Úgy látszik, hibásan írta a neveiket.

F. I. Még nem adták ki a kérdéses rendeletet.

N. J. Budapest. Általános műveltség, elemi tanulmányok, testi épség, nyelvek ismerete és helyi ismeret a fővárosban, ezek a kellékek. A létszámot folyamán szaporítják. A fizetés 1200 koronától 2400 koronáig terjed.

Sz. B. Forduljon kérdésével dr. Coltelli cirkvencaei főorvoshoz, az majd eleget tesz kívánságának. Nem értjük különben, hogy a fővárosi igazgatóság nem választ. Alig hinnők, hogy azért, mert a levél magyarul volt írva. Hiszen a cirkvencaei főorvosokhoz tulyomló része magyar.

Sch D. Méltóztassék az Állami Polgári iskolai tanítóképző intézet (VI. Andrassy-ut 65.) igazgatóságától egy levelezőlapon értesítőt kérni, abban megtaláljuk a föltételeket. A folyamodványt júniusban vagy júliusban kell beadni az intézet igazgatóságához. Mellékelendő: a születési és tanulmányi bizonyítványok.

R. H. N.—a. Ha kérdéseit megírja, szívesen válaszolunk.

H. B. Szabadka. Méltóztassék magának megszerezni az Orsz. Statisztikai Hivatali Évkönyvét, abban az összes adatokat megtalálja.

G. J. Krompach. Azt csak alumíniummal forraszt-hatja össze.

153.036. Tót-Keresztur. 1. A kvint számít, nem pedig a kvart bella. 2. Az nem illendőség kérdése.

Ákosfalvi előzető neje. A kidezert cím a kővetkező: Skultéty L. Budapest, VIII. József-körút 15.

H. E. Dalmátia. 1. 1893. év óta van meghatározott összegű átalányuk. 2. 4800 korona évi tiszteletdíj és 1600 korona lakbér. 3. Az osztrák képviselőknek 20 korona napidíjuk van.

M. F. Szekesfejevár. Méltóztassék egyenesen Régele János kir. tanácsos, képviselőházi főigazgatóhoz fordulni s a válaszbélyeget is csatolni.

Muons. Ne léljen semmit. Nem fog ártani arcbőrének a völegység szúrós szakála. Hetenkint háromszór borotválkozni éppen elég. Nem kellemes ám a borbély székében ülni.

G. J. Joltra. Ismételve meg a kérdést, akkor szívesen válaszolunk. Mert a levelelő a szerkesztőségben senki sem tud.

N. N. 1. A kabinetroda minden kérvényt előterjesztő tetségének. 2. Igen, visszakapja az okmányokat. 3. Az a körülményektől függ. Néha egy-két hét alatt elintéztést nyer.

S. M. Szekesfejevár. A honvédelmi minisztérium kérdéses XII. úrvosztályának Tóth Tivadár osztálytanácsosa a vezetője.

R. M. Kishér. Nem tartozik elfogadni egyszerre többet, mint 50 koronát.

V. D. Gállosa. A tanító nem követelhet öntől semmit, de az iskola a megállapított tandíjat követelheti.

N. H. Sorokár. Megkaphatja, ha levélen fordul a szerzőhöz, dr. Várady Antalhoz. Cím: VIII. Kerepesi-ut 1. III. emelet.

Sz. M. Moson. A posta csak a hivatalos órákban köteles a feleket kiszolgálni, különben nem.

H. J. Alsó-Kubin. Gerenday és társa, Budapest, IV. Mária Valéria-utca.

Munkács. Most még igen, de a törvény életbe lépése után nem.

F. M. Temesvár. Ez a helyes: Wir Deutschen—Unser Beamter.

Bejz. Mintarajziskola és rajztanárképző igazgatósága (Budapest, VI. Andrassy-ut 71.)

Kemárom. Nincs több, mint a László Mihály nyilvános főgymnáziuma és nevelőintézete (V. Hold-utca 19.)

W. Sz. Nem ismerjük az illetőt.

Rezervista. Nem behívandó, de behívható.

Napirend.

Napló. Hétfő, március 11. — Római katolikus: Konstantin. — Protestáns: Konstantin. — Görög-orosz: (február 26.) Porfir. — Zsidó: Adar 20. — Nap két 6 óra 6 percek. — Nyugszik 5 óra 43 percek. — Hold két délelőtt. — Nyugszik délelőtt 8 óra 31 percek.

A pénzügyminiszter fogad délután 4 órakor.

Nemzeti Múzeum. Természettajzi tár. Nyitva délelőtt 9 órától 1 óráig. Többi társi 1 korona belépődíjjal tekinthetők meg.

Nemzetközi kiállítás a Nemzeti Szalonban d. e. 9 órától este 8-ig. Belépődíj 1 korona.

Brodsky-kiállítás a Múcsarnokban délelőtt 9-10 délután 5-ig. Belépődíj 60 fillér.

Országos Képtár zárva.

Iparművészeti múzeum zárva.

Technológiai Iparmúzeum nyitva van délelőtt 9 órától 12 óráig és délután 2—5-ig.

Mezőgazdasági múzeum zárva.

Földtani intézet múzeuma zárva.

Közelekedési Múzeum a Városligetben délelőtt 9 órától 12 óráig és délután 3—5-ig.

Szabadalmi iroda (Érszék-körút 19.) nyitva délelőtt 9—1 óráig.

Az Akadémia Goethe-szobája nyitva d. e. 10—12-ig.

Múzeum könyvtár nyitva d. e. 9—1-ig.

Akadémiai könyvtár nyitva délután 3—7-ig.

Egyetemi könyvtár zárva.

Iparművészeti múzeum zárva.

A magyar kardyn központi statisztikai hivatal nyilvános könyvtára és térképgyűjteménye (II. Oszlop-utca) nyitva délelőtt 10 órától 1 óráig.

Az új országház kupaacsarnoka és lépcsőháza délelőtt 9 órától este 6-ig. Belépődíj 1 korona.

Állatkerti a Városligetben nyitva egész nap. Belépődíj 60 fillér.

Magyar Kereskedelmi Múzeum. Igazgatóság: VII. kertlet. Kerepesi-ut 20. szám alatt. Hivatalos: délelőtt 9-10 délután 2 óráig. Tudakozó osztály és kereskedelmi szakkönyvtár VII. Kerepesi-ut 22. sz. Hivatalos órák délelőtt 9—12 óráig és délután 3—6 óráig. A hazai termékek állandó kiállítása, (a Kertletti mintatár és kereskedelmi történeti gyűjtemény, továbbá a házi-ipari kiállítás, melyben az üzletvezetőség árusításokat is eszközöl) a városigeti iparcarnokban nyitva: délelőtt 9 órától 12 óráig és délután 3 órától 4 óráig. A külügyi kirendeltségek központi üzletvezetősége (Magyar kereskedelmi részvénytársaság) V. Váci-körút 32. szám alatt.

M. KIR. OPERAHÁZ.
Hétfő, 1901. március hó 11-én.
Zárva.

NEMZETI SZÍNHÁZ.
Hétfő, 1901. március hó 11-én.
Troilus és Kresszida.

Színmű 5 felvonásban. Irtá Shakespeare. Fordította: Fábian István. Színre alkalmazta: Boöthy László.

Személyek:

Priamus	Latabár	Menelaus	Gabányi
Hector	Császár	Heléna	Maróthy
Troilus	Beregi	Achilles	Pályi
Páris	Horváth	Ajax	Hetőnyi
Cassandra	Paulayné	Ulysszes	Szaocsvay
Andromache	Hettyey	Diomedes	Mihályfi
Aeneas	Gyenes	Patroklius	Somló
Calhas	Egreesy	Thersites	Vizváry
Kresszida	Márkus	Alexander	Nádai B.
Pandarus	Ujházi	Troilus	Paulay
Agamemnon	Bakó		

Kezdeté 7 órakor.

MAGYAR SZÍNHÁZ.
Hétfő, 1901. március hó 11-én.

A postás fiú.

(The messenger boy).

Operett 5 képből. Szövegét írta: James T. Tanner és Alfred Murray. Fordították: Saigó Ernő és Mérey (Merki) Adolf. Zenéjét szerzték: Ivan Caryll és Lionel Moncton.

Személyek:

Punchestown	Erdős	Bang, postásfiú	Sziklai
Hooker pász	Molnár	Nóra	Szoyer
Cosmos bey	Giréth	Daisy	Aranyossy
Plette Radnor	Palásthy	Lady Panches,	Sziklainé
Róth kapitány	Ráthonyi	Mistress Bang	Margó
Stokfish tanár	Boross	Róza szobaleány	Rózsa L.
Tudor, bankár	Vidor	Lady Winifred	Varga A.
Naylor	Kardos	Cecile Gower	Gombaszögi
Gascogne	Iványi	De Fleury	Füredi

Kezdeté 7 1/2 órakor.

Jegyek a M. kir. Operaház, Nemzeti és Magyar Színház előadására kaphatók és előjegyezhetők Bárd Ferenc és Testv. zeneműkereskedésében Kosuth Lajos utca 4. sz. és Andrássy-ut 42. sz. a., valamint a New-York kávéházban. (Telefon)

VIGSZÍNHÁZ.

Hétfő, 1901. március hó 11-én.

Ocskay brigadéros.

Színmű prólógussal, 4 felv. Irtá Herczeg Ferenc.

Személyek:

Ocskay László	Fenyvesi	Díh	Lenkei
Tisza Iona	Csillag T.	A palóc	Szerényi
Tisza Jutka	Nógrádi	Szörényi	Gál
Fyner	Hegedüs	Tarics	Bihari
Ozorocey	Kazalicsky	Ocskay Sándor	Tapolezai
Jávorka	Góth	Königsberg	Balassa

Kezdeté 7 1/2 órakor.

NEPSZÍNHÁZ.

Hétfő, 1901. március hó 11-én.

SAN-TOY.

Kínai daljáték 3 felvonásban. Írták Edward Morton, Harry Greenbank és Adrian Ross. Fordították Fái J. Béla és Makai Emil. Zenéjét szerz. Sidney Jones.

Személyek:

George Preston	Delli	Jung-Si	Rózsa G.
Poppy, leánya	Harmath	Mi-Kui	Taliani
Bobbie, fia	Raskó	Szin	Nyiri C.
Dudley	Fedák	Pin-Szing	Vasvári
Yen-Ho	Németh	Szi-Kiang	Szécsi
San-Toy	Küry	Hu-Ju	Kaposi
Csu-Li	Kovács	Kínai császár	Ujvári
Benson	Szirmai	Szing-Hi	Szerdahelyi

Kezdeté 7 órakor.

URÁNIA SZÍNHÁZ

Hétfő, 1901. március hó 11-én.

E. Willmann tanár

telepatikus előadása.

Kezdeté 1/2 órakor.

FOLIES CAPRICE.

Ma:

„Gebrüder Zifferblatt“

Előzőleg:

„Fogat-fogért“

„Ein Chamer.“

BRASSAI ARANKA

brillians szobrott.

Cigányzene reggeltől 5 óráig a pompás

télikertben.

Petánovits

„Metropole-szálloda“

VII. kerület, Kerepesi-ut 58. szám.

Ma nagy hangverseny

Pongrácz Lajos

kolozsvári zenekara által.

Megjelentek
Zöldi Marcinak a honvéd főhadnagyból lett primánus két eredeti, gyönyörű adója Szmberz Arant és testvére cs. és kir. udv. hangszergyár kiadásában. Ára 1 korona; 1 korona 15 fillér beküldése ellenében bérmentve küldik a kiadók.

Használt férfiruhákat legmagasabb árban vesz Weisz Lipót, IV., Kristóf-tér 2. Kívánatra a vevő a helyszínen megjelenik.

Zongora
fekete, keresztúros, kevéssé használt, díszes küllésű 250 fillérért eladó. Dobó-utca 90. sz. III. em. ajtó 12. Megtekinthető csak reggel 8-9-ig.

Mignon-zongora.
fekete, keresztúros, alig használt, olcsón eladó. Vas-utca 19 B., I., 12. (a lépcsőnél).

A ki hegedűt,
cimbalmot, harmonikát, mechanikai hangszereket, vagy zongorát akar venni, kérjen árjegyzéket: Szmberz Arant és testvére cs. és kir. udv. hangszergyárossal Kerepesi-ut 58. mely eég minden cikkről külön illusztrált árjegyzéket küld teljesen díjlanul.

Zongora.
rövid, keresztúros, kevéssé használt, sürgősen eladó. VII. Kerepesi-ut 44. I. emelet, ajtó 11. Megtekinthető délután 11-12 óráig, délután 2-5 óráig.

Magy. kir. Államvasutak Igazgatóság.

Hirdetmény.

A magyar kir. Államvasutak védnöksége alatt álló fiúmei nyilvános rakár részvénytársaság Fiumében foglalkozik a Fiuméba vasuton érkező és onnan hajóval továbbítandó, valamint a Fiuméba hajóval érkező és onnan vasuton szállítandó és a helyi áruk átvételével, megőrzésével, gondozásával, csomagolásával, átadásával s egyéb kezelésével, nemkülömben az átvett áruk tűzárk elleni biztosításával.

A részvénytársaság gabona elevatorában a külföldre rendelt vagy importált gabonanevelik mindennemű kezelését (u. m. elevást, keverést, egalizálást, rostálást, tricu-rózést és osztályozást) elvállalja, ugyszintén végzeteti a gabonának zsákokban vagy ömlesztett állapotban való (sárfufusa) hajóba rakását is. A részvénytársaság a nagymélt. kereskedelemügyi m. kir. miniszterium által jóváhagyott üzletszabályzatát és díjtételeit kívánatra díjlanul rendelkezésre bocsátja.

Budapest, 1901. febr. hó. Az igazgatóság.

Titkos betegségek

mindennemű impotentiát meg író és beküldés a legmegelőzőbbek alapján gyógyítja

med. univ.

Dr. Fabinyi

v. körhízi orvos, specialista

oly módszerrel, melyet

sok ezer betegnél

biztos eredménnyel alkalmazott számos évi körhízi gyakorlatában.

Tisztos siker folytán honorárium nélkül is irathető levelekre díjlanul válasz: kívánatra gyógyszerék.

15678

Lakás: Budapest, VII., Erzsébet-körút 12. I. em.

Bejárata a lépcsőnél.

Külön váróteremek.

Rendel: d. e. 9-9-ig este 6-8-ig.

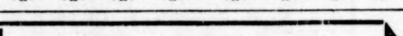
Hölgyek titkára.

Házi tanácsadó és levelező, tekintettel az életminden viszonyaira. Szerelmi levélváltásokkal, beváltással szabályozással és fogamzóváltásokkal. Arany színnyomatai táblában, vászonba kötve, ára 1 kor. 60 fill. Az öszeg előlétes beküldése esetén bérmentve küldik meg. Megrendelhető Lampel Robert (Wodianer F. és Fiai) sz. és kir. udvari könyvkereskedésén, Andrássy-ut 21. sz.

Somossy-Mulató
(Nagymező-utca).
Albrecht Ferenc, igazgató.
Pénztárnyitás 7-kor. Kezdeté 8-kor.
Csak még rövid vendégláték!
A világ leghíresebb hangművésznőjének
ADA COLLEY!!

az ugynevezett ausztráliai családny.
A világ legnagyobb csodája! Fenomenális mutatvány!
Mr. JUDGE ALASKA
az ő kitérően idomított tengeri fokátval, továbbá:
Dagmar Hansen The Freyros
a dán szépség (csókora) a legjobb kézi akrobaták.
Ugyint fellépte a többi új művészek.

Jegyek elővételben kaphatók Weisz A. nagytözsdejében, Károly-körút 26., tőzsde Andrássy-ut 26. és 38. sz. alatt ugyint a Somossy Mulató-pénztáránál.

Szabadalom.

A m. kir. belügyminiszterium által 1900. évi március hó 21-én 28722. szám alatt jóváhagyott alapzabályok szerint működő és tagjai fölötti felelősi ellenőrzést gyakorló

Magyar Hites Szabadalmi Ugyvivők

Testülete

tagjai, kik azonkívül a m. kir. szabadalmi hivatal, illetve a kereskedelemügyi m. kir. miniszter felelősi főnnevisége alá is tartoznak, mindennemű szabadalmi és iparvédelmi ügyek elintézésére ajánlják.

A testület tagjai:

Bernauer Zsigmond (Dr. Szilasi és Bernauer) VII., Kerepesi-ut 32. Bősöklye Pál V., Fűrdő-utca 1. sz. Kalmár Jakab (Kalmár J.) VII., Kerepesi-ut 44. sz. Kelemen M. István (Kelemen és tsai.) VII., Hotel Royal B. Meller Ernő

VII., Erzsébet-körút 56. Neufeld Armin VIII., József-körút 8. sz. Schön Fülöp (Schön F.) VII., Erzsébet-körút 19. Dr. Szilasi Jakab (Dr. Szilasi és Bernauer VII., Kerepesi-ut 32.

BUTOR részletfizetésre!

Állami és városi tisztviselők, katonatisztek, egyháztisztviselők, valamint más hitelképes egyének kedvező Buzetési feltételek mellett kapnak szállárú gyártmányú asztalos- és kárpított bútorekat.

Dósa Kálmán Bpest, Erzsébet-tér 18. sz. Sas-utca sarok, I. em.

Árjegyzékét 25 kr. levélgyel beküldése ellen bérmentve küld fenti cég R. osztály. 9167

„The Gresham“

életbiztosító-társaság Londonban Magyarországi fiók:

Budapest, V., Ferenc József-tér 5-6. a társaság házában.

A társaság vagyona 1899. december 31-én ... kor. 177,060,451.—
Évi bevétel biztosítások és kamatból 1899. évi december 31-én ... 30,835,871.—
Kifizetések, biztosítási és járadéki szerződések, valamint visszaváltások stb. utáni a társaság fennállása óta (1848) ... 383,793,872.—
Az 1899. évben a társaság 5838 kötvényt állított ki ... 56,097,103.—
összeg értékében. — Prospektusokkal és díjtáblázatokkal, melyek alapján a társaság kötvényeket kiállít, továbbá ajánlatokkal, díjmentesen szolgál a magyarországi- és a telet főlkja Budapestben, valamint ennek ügynekei a fiók minden nagyobb városában.

A hét színházi műsora.

	Nemzeti színház	M. Kir. Operaház	Vigszínház	Népszínház	Magyar Színház
Kedd	A böleső Gringoire	Parasztbeccsület Zulejka	Ocskay brigadéros	San-Toy	A postás fiú
Szerda	Rabiélek A medve	Figaro lakodalmja	Ocskay brigadéros	Jupiter és társa	A postás fiú
Csütörtök	A nagymama	A zsidónő	Ocskay brigadéros	San-Toy	A Gyurkovics lányok
Péntek	II. Rákóczy Ferenc fogása	Nincs előadás	Ocskay brigadéros	1848.	Aranylakodalm
Szombat	Demimonde	Rigoletto	Ocskay brigadéros	A modell	Négy menyasszony
d. u. Vasárnap este	Francillon	A hugonották	A titkos rendőr	1848.	Aranylakodalm
	Demimonde		Ocskay brigadéros	A modell	Négy menyasszony

A MÁRCZIUSI NEMZETI ÜNNEP
Gyermeköltönyök, iskolaöltönyök nagyság szerint 4 frttól, matrózöltöny 5 frt, felöltő 6 frt, Havelok egész galérral 5 frt, mindig raktáron Rothberger Jakabnál, eszák. és kir. udv. ruhaszállító Budapest, Kristóftér 2. I.

A MÁRCZIUSI NEMZETI ÜNNEP
alkalmából legjobban ajánlható ügy iskolai, mint magán-ünnep rendezőinek a

MAGYAR KÖNYVTÁR
32. és 85.
számu füzetek.

A 32. szám:
GRACZA GYÖRGY: 1848. MÁRCZIUS 15.
A 85. szám:
ÁBRÁNYI EMIL: MÁRCZIUSI DALOK.

Az Ábrányi versköteete tele van szebbnél szebb hazafias költeményekkel, a melyek egytől-egyik alkalmasak arra, hogy a márczius 15-iki nemzeti ünnep programján mint alkalmi ünnepi költemények szerepeljenek.

Gracza pedig rövid, magvas áttekin-tést nyújt könyvében az 1848. évi márcziusi eseményekről, s így nélkülözhetetlen forrásmunka a márczius 15-iki ünnepi szónokok számára.

Egy-egy füzet ára 30 fillér.

Együttal figyelembe ajánljuk:
Gracza György: Kossuth Lajos élete és működése. 2 kor. 40 fillér. Diszkiadás 4 kor. Az utóbbi bekötve 6 kor.
Gracza György: Az 1848-49-iki magyar szabadságharc története. (81 kép és színnyomatai műmellékletek) Teljes díszkiadás, a budai honvédszobor dombornyomataival ellátott kötetben 70 kor. Öt kötetben füzet 56 kor.

Kapható minden könyveskereskedésben. Az öszeg beküldésével a kiadó bérmentve küldik. — Kiadta:

LAMPEL ROBERT (WODIANER F. ES FIAI)
könyvkiadóhivatala
Budapest, Andrássy-út 21. sz.